

Parlamentul
Republicii Moldova

CEM 6 nr. _148_

1 iunie 2022

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
/ nr.123 din 05.04.2022, lectura II /

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în conformitate cu prevederile art.27 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, a examinat proiectul de lege nr.123 din 05.04.2022, inițiativă legislativă a unui grup de deputați și relevă următoarele.

Proiectul de lege a fost examinat și adoptat în I-a lectură în cadrul ședinței Parlamentului din 07.04.2022, iar la 12.04.2022 și 18.04.2022 Comisia sesizată în fond a desfășurat consultări publice largi, cu participarea tuturor părților interesate.

La pregătirea proiectului pentru lectura a II-a, Comisia sesizată în fond a examinat (i) amendamentele depuse de deputați, coraportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, avizele comisiilor permanente și a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, (ii) avizele Guvernului, Consiliului Audiovizualului, Centrului Național Anticorupție (expertiza anticorupție), Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și opiniile Avocatului Poporului și Centrului de Armonizare a Legislației, precum și (iii) propunerile, recomandările și obiecțiile părților interesate, ce sunt reflectate în sinteza anexată (a se vedea Anexa nr.1).

La fel, este de notat că la definitivarea proiectului de lege au fost implicați și membrii Grupului consultativ de experți pentru îmbunătățirea legislației mass-media, constituit pe lângă Comisia parlamentară de profil, precum și au fost luate în considerație obiecțiile și recomandările expertizei efectuate de către experții Oficiului Consiliului Europei la Chișinău, în cadrul proiectului „Susținerea pluralismului media și a libertății de exprimare în Republica Moldova”.

În consecință, proiectul de lege a fost definitivat și redactat, fiind expus în Anexa nr.2 la prezentul raport.

Urmare a examinării proiectului și a dezbaterilor ulterioare, Comisia, cu votul majorității membrilor aleși (7 - „pentru”, 3 - „împotriva”), propune proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022 spre examinare și adoptare, în a II-a lectură, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Digitally signed by Natalia Bantuş-Gurduza
Date: 2022.06.01 15:09:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Președintele Comisiei

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI

Executor: Natalia Bantuş-Gurduza
Tel.: 079942070. Email: natalia.bantus-gurduza@parlament.md

LEGE**pentru modificarea Codului serviciilor media audiovizuale
al Republicii Moldova nr. 174/2018**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462–466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul codului, cuvintele „participant la” și „participante la” se substituie cu cuvintele „care a ratificat” și, respectiv, „care au ratificat”.

2. Articolul 1:

la noțiunea „securitate informațională”, cuvintele „din exterior” se substituie cu cuvintele „din interiorul și/sau exteriorul țării”;

după noțiunea „cotă de piață” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*dezinformare* – răspândire intenționată a informațiilor false, create pentru a dăuna unei persoane, unui grup social, unei organizații sau securității statului;”.

3. Articolul 5 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) În cazul serviciilor de televiziune, cel puțin 50% din programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină din statele membre ale Uniunii Europene, precum și din statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră.”

4. Articolul 6 se completează cu alineatele (4)–(8) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul serviciilor media audiovizuale liniare, furnizorii de servicii media au obligația să rezerve operelor audiovizuale europene cel puțin 50% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor, publicității, serviciilor de teletext și teleshoppingului.

(5) În cazul serviciilor media audiovizuale neliniare, furnizorii de servicii media au obligația să rezerve operelor audiovizuale europene cel puțin 30% din catalogul de programe și să le scoată în evidență.

(6) În cazul serviciilor media audiovizuale liniare, furnizorii de servicii media au obligația să rezerve operelor audiovizuale europene create de către producători independenți din Republica Moldova cel puțin 10% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor, publicității, serviciilor de teletext și teleshoppingului.

(7) Furnizorii de servicii media prezintă Consiliului Audiovizualului, în rapoartele lor anuale, informații privind respectarea prevederilor alin. (4)–(6).

(8) Prevederile prezentului articol nu se aplică serviciilor de radiodifuziune sonoră, serviciilor de televiziune locale și comunitare, serviciilor media audiovizuale de știri, programelor audiovizuale sportive, precum și serviciilor media audiovizuale dedicate exclusiv publicității și teleshoppingului.”

5. La articolul 17:

alineatul (3) se completează cu textul „, , conține dezinformare, propaganda agresiunii militare, conținut extremist, conținut cu caracter terorist sau care conțin informații false ce prezintă o amenințare pentru securitatea națională”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale:

a) furnizorii de servicii media nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic care au fost produse în alte state decât statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii, Canada și statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor și a emisiunilor de divertisment care nu au un conținut militarist;

b) furnizorii de servicii media nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, justifică războaiele de agresiune, neagă crimele de război și crimele împotriva umanității sau incită la ură.”

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) În vederea securizării spațiului audiovizual național, Consiliul Audiovizualului asigură implementarea măsurilor necesare în condițiile Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.”

6. Articolul 27:

la litera g), textul „art. 84 alin. (10)” se substituie cu textul „art. 84 alin. (10) și (10³)”;

articolul se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) furnizorul de servicii media a cărei licență de emisie a fost suspendată în conformitate cu art. 84 alin. (9¹) din prezentul cod nu remediază încălcarea.”

7. La articolul 28 alineatul (1), cuvintele „și funcționează sub formă de societăți comerciale” se exclud.

8. Articolul 55:

alineatul (3):

la litera b), după textul „statele membre ale Uniunii Europene,” se introduce textul „Statele Unite ale Americii, din Canada”;

alineatul se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) serviciile de televiziune aflate în afara jurisdicției Republicii Moldova nu vor conține publicitate și teleshopping, adresate în mod expres și cu o oarecare regularitate publicului din Republica Moldova.”

articolul se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins:

„(12) Este interzisă includerea în oferta de servicii media audiovizuale retransmise a serviciilor media audiovizuale aflate în afara jurisdicției Republicii Moldova, care conțin publicitate și teleshopping adresate în mod expres și cu o oarecare regularitate publicului din Republica Moldova.”

9. Articolul 63 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Serviciile media audiovizuale aflate în afara jurisdicției Republicii Moldova și retransmise de distribuitorii de servicii media nu vor conține publicitate și teleshopping adresate în mod expres și cu o oarecare regularitate publicului din Republica Moldova.”

10. La articolul 66, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să retransmită servicii media audiovizuale aflate în afara jurisdicției Republicii Moldova, care conțin publicitate și teleshopping adresate în mod expres și cu o oarecare regularitate publicului din Republica Moldova.”

11. La articolul 75:

alineatul (3) se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) a reglementărilor privind implementarea măsurilor necesare în condițiile Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.”

alineatul (4) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) supraveghează spațiul audiovizual național și, în cazul constatării dezinformării în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare sau în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, dispune monitorizarea repetată a acestora în decurs de 7 zile;”

12. La articolul 80, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În perioada electorală, deciziile adoptate de Consiliul Audiovizualului cu privire la examinarea contestațiilor sunt publicate pe pagina web oficială a consiliului în termen de cel mult 24 de ore de la adoptare.”

13. Articolul 83:

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În perioada electorală, examinarea sesizărilor/petițiilor sau controlul din oficiu vizând acțiuni de dezinformare se efectuează de către Consiliul Audiovizualului în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii sesizării/petiției sau de la data inițierii controlului din oficiu.”

la alineatul (7), textul „10 zile lucrătoare” se substituie cu textul „5 zile calendaristice”.

14. Articolul 84:

la alineatul (3) litera a), textul „art. 4 alin. (3), (4) și (6)–(9),” se exclude;

alineatul (4) se completează în final cu textul „, , cu excepția art. 55 alin. (3) lit. c)”;

alineatul (6) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) nerespectarea prevederilor art. 4 alin. (3), (4) și (6)–(9).”

articolul se completează cu alineatul (8¹) cu următorul cuprins:

„(8¹) Se sancționează cu suspendarea dreptului de a difuza comunicări comerciale audiovizuale, pe o perioadă de până la 3 luni, furnizorii de servicii media care au încălcat în mod repetat, în decurs de 12 luni, prevederile art. 4 alin. (3), (4) și (6)–(9). Suspendarea dreptului de a difuza comunicări comerciale audiovizuale se aplică după ce au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la alin. (6)–(8) din prezentul articol.”

articolul se completează cu alineatele (9¹)–(9³) cu următorul cuprins:

„(9¹) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie, pe o perioadă de până la 60 de zile, furnizorul de servicii media care a încălcat decizia Consiliului Audiovizualului privind suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale prevăzute la alin. (8¹).

(9²) Se sancționează cu amendă de la 25000 de lei la 30000 de lei distribuitorii de servicii media care au încălcat prevederile art. 55, alin. (3) lit. c), art. 63 alin. (7) și ale art. 66 alin. (7).

(9³) Se sancționează cu amendă de la 40000 de lei la 70000 de lei distribuitorii de servicii media care au încălcat în mod repetat prevederile art. 55 alin. (3) lit. c), art. 63 alin. (7) și ale art. 66 alin. (7).”

la alineatul (10), textul „alin. (4)–(8)” se substituie cu textul „alin. (4)–(8¹)”;

articolul se completează cu alineatele (10¹)–(10⁴) cu următorul cuprins:

„(10¹) Se sancționează cu amendă de la 40000 de lei la 70000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare.

(10²) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care, după ce au fost sancționați conform art. 84 alin. (10¹), au difuzat în mod repetat conținuturi calificate drept dezinformare.

(10³) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie, pe o perioadă de cel mult 7 zile, furnizorii de servicii media care, după ce au fost sancționați conform art. 84 alin. (10²), au difuzat în mod repetat conținuturi calificate drept dezinformare.

(10⁴) Suspendarea dreptului de a difuza comunicări comerciale audiovizuale pe o perioadă de cel mult 7 zile poate fi aplicată ca sancțiune complementară pentru încălcarea prevederilor art. 4 alin. (3)–(9) și ale art. 13 alin. (1) lit. b) și alin. (4) și (6).”

alineatul (15) se completează în final cu textul „, , fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile”;

la alineatul (16), textul „prevederilor art. 11 alin. (2) și ale art. 17” se substituie cu textul „prevederilor art. 4, art. 11 alin. (2) și ale art. 17”;

articolul se completează cu alineatul (18) cu următorul cuprins:

„(18) Serviciile media audiovizuale retransmise de către distribuitorii de servicii media pentru care aceștia au fost sancționați conform alin. (9²) și (9³) sunt interzise spre retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen de cel puțin 1 an.”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederii de la art. I pct. 4, referitoare la completarea cu alin. (6) a art. 6 din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, care va intra în vigoare după expirarea termenului de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Guvernul:

a) în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va crea, pe lângă Guvern, Consiliul coordonator pentru asigurarea securității informaționale;

b) în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va examina necesitatea și va prezenta în Parlament eventuale propuneri pentru a pune în concordanță legislația în vigoare cu prezenta lege.

(3) Consiliul Audiovizualului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va pune în concordanță actele sale normative cu prezenta lege și va asigura examinarea și aprobarea actelor administrative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia.

(4) Deținătorii autorizațiilor de retransmisie, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor ajusta oferta serviciilor media audiovizuale la dispozițiile art. 63 alin. (7) și ale art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

propunerilor, recomandărilor și obiecțiilor

la proiectul de lege nr.123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative

PREVEDERILE DIN PROIECTUL DE LEGE nr.123 din 05.14.2022	AUTORUL (INSTITUȚII DE STAT) ȘI CONȚINUTUL PROPUNERII / RECOMANDĂRII / OBIECȚIEI	DECIZIA COMISIEI
<p>2. Articolul 5 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) În cazul serviciilor de televiziune, programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină sau să fie produse în proporție de cel puțin 50% în statele membre ale Uniunii Europene, SUA și Canada precum și ale statelor care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră. Nu pot fi achiziționate programe produse de filiale sau reprezentanțe ale furnizorilor care provin din state care nu au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, indiferent de locul activității acestora.”</p>	<p>Consiliul Audiovizualului (aviz aprobat prin Decizia CA nr.124 din 15.04.2022)</p> <p>1. La pct. 2 din proiect propoziția „Nu pot fi achiziționate programe produse de filiale sau reprezentanțe ale furnizorilor care provin din state care nu au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, indiferent de locul activității acestora”. Urmează a fi exclusă deoarece contravine primei părți a pct. 2, care prevede că „În cazul serviciilor de televiziune, programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină sau să fie produse în proporție de cel puțin 50% în statele membre ale Uniunii Europene, SUA și Canada precum și ale statelor care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră.” Respectiv, 50% din programele audiovizuale achiziționate de peste hotare pot să provină sau să fie produse în alte state decât cele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră. Mai mult ca atât, art. VII, pct. 4 din proiect, prevede posibilitatea difuzării filme artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar indiferent de țara de producere a acestora.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>3. Articolul 6 se completează cu alineatele (4)-(8) cu următorul cuprins: [...]</p> <p>(8) Prevederile prezentului articol nu se aplică serviciilor de radiodifuziune sonoră, serviciilor de televiziune locale și comunitare, precum și serviciilor media audiovizuale dedicate exclusiv publicității și teleshoppingului.</p>	<p>2. La pct. 3 alin. (8) la final propunem să fie completat cu textul „și serviciilor media audiovizuale de știri și serviciilor media audiovizuale tematic de sport.”</p> <p>Completarea alin. (8) este necesară deoarece serviciile media audiovizuale liniare menționate, nu vor putea respecta obligația să rezerve operelor audiovizuale europene cel puțin 50% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care se scade timpul alocat: știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor și obligația să rezerve operelor audiovizuale europene create de către producătorii independenți din Republica Moldova cel puțin 10% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care la fel se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>4. La articolul 17: alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele „și dezinformare/informații ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior”;</p>	<p>3. La pct.4 alin. (3) textul „informații ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior” urmează de reformulat, deoarece nu este clar, se referă la spațiul informațional al Republicii Moldova și a altor state, sau se referă la informațiile din interior și exterior.</p>	<p>Se acceptă. Pct.4 alin. (3) a fost reformulat.</p>

<p>4. La articolul 17: alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale: a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră; b) furnizorii de servicii media nu vor difuza și distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, în condițiile legii, sunt calificate drept conținând informații ce afectează securitatea spațiului audiovizual național sau dezinformare.”</p>	<p>4. La pct. 4 alin. (4) lit. a) propunem următoarea redacție „a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic, precum și filme cu conținut militar, care nu sînt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în SUA și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.” Sau o altă variantă a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio de știri, de debateri și de informare cu caracter politic și militar precum și filme cu conținut militar, care nu sînt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în SUA și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Propunerile au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de lege.</p>
<p>6. La articolul 28: articolul se completează cu alineatul (3/1) cu următorul cuprins: (3/1) Furnizorii privați de servicii media care au printre fondatori și/sau proprietari beneficiari autorități / instituții publice ale altor state nu au dreptul să difuzeze comunicări comerciale audiovizuale, cu excepția celor de autopromovare.</p>	<p>5. La pct. 6 alin. (3/1) după sintagma „de servicii media” propunem completarea cu sintagma „aflați în jurisdicția Republicii Moldova”.</p>	<p>Pct. 6 alin. (3/1) a fost exclus.</p>
<p>11. La articolul 80: alin.(6) va avea următorul cuprins: „(6) În perioada electorală, deciziile cu privire la examinarea contestațiilor și aplicarea sancțiunilor de către Consiliul Audiovizualului sunt publicate pe pagina web oficială a acestuia în termen de cel mult 24 de ore de la adoptare.”</p>	<p>6. Cu referire la pct. 7, propunem completarea art. 55 din CSMA cu un nou alin.(12) cu următorul conținut: <i>„(12) Consiliul Audiovizualului poate interzice includerea în ofertă a unor servicii media audiovizuale ce nu se află în jurisdicția Republicii Moldova ce conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”</i> 7. La pct. 11 alin. (6) propunem excluderea sintagmei „și aplicarea sancțiunilor” deoarece în perioada electorală Consiliul Audiovizualului poate adopta decizii prin care se aplică sancțiuni care nu au tangență cu examinarea contestațiilor/campania electorală. Astfel, deciziile respective urmează să fie publicate în termenul prevăzut la alin. (5) a art. 80 din CSMA.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>11. La articolul 80: articolul se completează cu alineatul (6/1) cu următorul cuprins: „(6/1) Deciziile emise de Consiliul Audiovizualului prin care sunt aplicate sancțiunile prevăzute la art.84 alin.(10/1)-(10/5) din prezentul cod, sunt publicate pe pagina web oficială a acestuia în termen de cel mult 24 de ore de la adoptare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>12. Articolul 83: se completează cu alineatul (4/1) cu următorul cuprins: „(4/1) În perioada electorală, examinarea sesizărilor / petițiilor sau controlul efectuat din oficiu ce vizează acțiuni de dezinformare și/sau de răspândire a informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic, se efectuează de către Consiliul Audiovizualului în cel mult termen de 3 zile lucrătoare din data depunerii sesizării / petiției sau de la data inițierii controlului din oficiu.”;</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>12. Articolul 83: [...] la alineatul (7), cifra „10” se substituie cu cifra „5”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>13. La articolul 84: [...] articolul se completează cu alineatul (8/1) cu următorul cuprins: „(8/1) Se sancționează cu suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale de la 6 luni până la 12 luni furnizorii de servicii media care au comis în mod repetat, în decurs de 12 luni, încălcările prevăzute la art.4 alin. (3), (4) și (6)-(9). Suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale se aplică după ce au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la alin. (6)-(8).”</p>	<p>Se acceptă. Alin (8/1) a fost reformulat.</p>
<p>13. La articolul 84: [...] (9/4) Se sancționează cu suspendarea autorizației de retransmisie pentru o perioadă de la 6 luni până la 12</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>8. La pct. 11 alin. (6/1) propunem să fie exclus. Analizând în ansamblu prevederile art. 80 din CSMA, legiuitorul a introdus o regulă de bază ca Deciziile împreună cu procesele verbale să fie publicate pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei. Totodată, la alin. (6) de la art. 80 din CSMA, a fost prevăzută o excepție ce se referă la deciziile privind examinarea contestațiilor în perioada campaniei electorale, care urmează a fi publicate în termen de 2 zile, iar conform proiectului urmează în termen de 24 ore. Respectiv, aceasta excepție se datorează faptului asigurării respectării drepturilor concurenților electorali (dreptul la replică, rectificarea, etc.) în perioada electorală care este scurtă ca timp. La fel excepția respectivă a fost și în contextul prevederilor Codului electoral care prevede că Deciziile Consiliului Audiovizualului în materie electorală se contestă direct la Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile de la adoptare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>9. La pct. 12 alin. (4/1) sintagma „în cel mult termen de 3 zile lucrătoare” propunem să fie înlocuită cu sintagma „în termen de cel mult 5 zile lucrătoare”, deoarece 3 zile lucrătoare pentru asemenea control poate fi unul insuficient, iar acest termen este unul de procedură, încălcarea căruia poate duce la anularea actului emis. Respectiv, propunem să fie indicat cel mult 5 zile lucrătoare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>10. La pct. 12 ce se referă la modificarea alin. (7), propunem următoarea redacție „la alineatul (7), sintagma „10 zile lucrătoare” se substituie cu sintagma „5 zile calendaristice”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>11. La pct. 13 alin (8/1) termenul de suspendare a dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale de la 6 luni până la 12 luni, considerăm că urmează a fi revăzut deoarece, sancțiunea respectivă se aplică doar pentru încălcarea repetată a prevederilor referitoare la realizare programelor locale, iar pentru realizarea programelor locale sunt necesare mijloace financiare. Respectiv, suspendarea pe o perioadă atât de mare a dreptului de a difuza comunicări comerciale va duce la imposibilitatea conformării furnizorilor de servicii media audiovizuale cu prevederile legale și anume realizarea programelor locale. În acest context propunem ca sancțiunea să fie de suspendare a dreptului de a difuza comunicări comerciale audiovizuale până la 6 luni, fără a fi indicată limita minimă a sancțiunii.</p>	<p>Se acceptă. Alin (8/1) a fost reformulat.</p>
<p>12. La pct. 13 alin. (9/4) propunem să fie exclus. Deoarece suspendarea autorizației de retransmisie distribuitorului de servicii media pe o perioadă de la 6 luni până la 12 luni va afecta în mod direct consumatorii de servicii media audiovizuale (în special în cazurile în care în unele localități există doar câte un</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>luni distribuitorii de servicii media pentru încălcarea repetată a prevederilor prevăzute la alin.(9/3).</p>	<p>distribuitor de servicii media), iar conform art. 12 din CSMA toate persoanele au drept de acces la serviciile media audiovizuale. Totodată, considerăm că scopul normelor de a proteja spațiul audiovizual de serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova, poate fi asigurat prin aplicarea amenzilor pecuniare pentru distribuitori și prin interzicerea retransmisiei pe teritoriul Republicii Moldova a acestor servicii de televiziune pe un termen de cel puțin 1 an de zile, fără a fi necesară aplicarea amenzi sub formă de suspendare a autorizației de retransmisie.</p>	<p>13. La articolul 84: [...] (10/2) Se sancționează cu amendă de la 70 000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>13. La articolul 84: [...] (10/3) Se sancționează cu retragerea dreptului de emisie, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p>	<p>13. La pct. 13 alin. (10/2) după sintagma „care au difuzat” propunem completarea cu sintagma „repetat” și la final să fie completat cu textul „după ce au fost sancționați conform art. 84 alin. (10/1)”.</p>	<p>13. La articolul 84: [...] (10/3) Se sancționează cu retragerea dreptului de emisie, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>13. La articolul 84: [...] (10/4) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza / publica informații despre reflectarea alegerilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă campania electorală fără a avea acest drept sau care adoptă tratamente privilegiate față de unele partide sau unii concurenți electorali, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, a relațiilor de rudenie sau afiliere de natură privată, precum și care încalcă obligația de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în perioada electorală.</p>	<p>14. La pct. 13 alin. (10/3) după sintagma „care au difuzat” propunem completarea cu sintagma „repetat” și la final să fie completat cu textul „după ce au fost sancționați conform art. 84 alin. (10/2)”.</p>	<p>13. La articolul 84: [...] (10/4) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza / publica informații despre reflectarea alegerilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă campania electorală fără a avea acest drept sau care adoptă tratamente privilegiate față de unele partide sau unii concurenți electorali, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, a relațiilor de rudenie sau afiliere de natură privată, precum și care încalcă obligația de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în perioada electorală.</p>	<p>Se acceptă. Cuvintele „retragerea dreptului” au fost substituite cu cuvintele „suspendarea licenței”.</p>
<p>13. La articolul 84: [...] (10/7) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei, furnizorii de servicii media care</p>	<p>15. Cu referire la pct. 13 din proiect prin care se propune completarea art. 84 cu alin. (10/3) care prevede sancțiunea cu retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de până la 3 zile, menționăm dreptul de a difuza (emite) un serviciu media audiovizual liniar este acordat prin licența de emisie. Respectiv, retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de 3 zile echivalează cu suspendarea licenței care poate fi suspendată în cazurile prevăzute de lege.</p> <p>16. Cu referire la pct. 13 prevederile alin. (10/4) și alin. (10/7) - (10/9) urmează a fi revăzute deoarece toate se referă la reflectarea alegerilor și nu este clar care sunt prevederile din Codul electoral pentru care se aplică sancțiunile respective. Spre exemplu la moment avem expres prevăzut la art. 84 sancțiuni pentru încălcarea unor prevederi din Codul electoral ce se referă la reflectarea alegerilor cum ar fi: - alin. (3) se sancționează cu avertizare publică furnizorii de servicii media care au comis prima încălcare a prevederilor stipulate la: b) art.70 alin.(2), (6) și (11) din Codul electoral. - (6) Se sancționează cu amendă de la 10000 de lei la 15000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: nerespectarea prevederilor art.69 alin.(5) și (6) și ale art.70 alin.(3)-(5) din Codul electoral.</p>	<p>13. La articolul 84: [...] (10/7) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei, furnizorii de servicii media care</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>încalcă principiile generale și particularitățile de reflectare a alegerilor prevăzute în Codul electoral.</p> <p>(10/8) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza/publica publicitate comercială și electorală contra plată pe o perioadă de 7 zile, furnizorul de servicii media care a admis repetat încălcările prevăzute la art.84 alin.(10/7).</p> <p>(10/9) Se sancționează cu retragerea dreptului de a reflecta campania electorală până la data alegerilor, furnizorul de servicii media care se sustrage de la aplicarea sancțiunii prevăzute la art.84 alin.(10/8) și/sau care a admis încălcarea repetitivă a prevederilor Codului Electoral pentru care a fost sancționat în conformitate cu prevederile art. 84 alin.(10/7).”</p>	<p>- (7) Se sancționează cu amendă de la 15000 de lei la 20000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: g) nerespectarea prevederilor art.70 alin.(9) și (10) din Codul electoral.</p> <p>Mai mult ca atât, la alin. (10/4) din proiect este prevăzută sancțiunea pentru încălcarea obligației de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în perioada electorală, obligație care se regăsește și la art. 69 alin. (1) din Codul electoral.</p> <p>Astfel, propunem ca aceste alin. (10/4) și alin. (10/7) - (10/9) din proiect să fie excluse, iar modificarea CSMA cu prevederi ce se referă la reflectarea alegerilor să fie efectuată odată cu modificarea Codului electoral.</p>	
<p>13. La articolul 84: [...] (10/5) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie, pe o perioadă de până la 7 zile, furnizorul de servicii media care nu se conformează și nu execută sancțiunea prevăzută la alin.(10/1) și/sau (10/4). Suspendarea licenței de emisie se aplică după ce a fost aplicată repetat sancțiunea prevăzută la alin.(10/1) și/sau (10/4).</p> <p>13. La articolul 84: [...] (10/6) Retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă poate fi aplicată în toate cazurile și ca sancțiune complementară.</p>	<p>17. Pct. 13 alin. (10/5) propunem să fie reformulat sau exclus deoarece pentru încălcarea repetată a prevederilor de la alin. (10/1) este prevăzută secțiunea la alin. (10/2) și dacă repetă încălcarea iar este prevăzută sancțiunea la alin (10/3) care prevede retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de până la 3 zile, care echivalează cu suspendarea licenței de emisie. Cu referire la alin. (10/4) a se vedea argumentele de mai sus.</p> <p>18. Alin. (10/6) de la pct. 13 din proiect, urmează a fi exclus deoarece sancțiunea privind retragerea dreptului de a difuza comunicări comerciale afectează în mod direct dreptul de proprietate al furnizorului de servicii media. Respectiv pentru a fi aplicată o asemenea sancțiune este necesar să fie indicat expres cazurile când se aplică sancțiunea respectivă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>19. Pct. 13 ce se referă la modificarea art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale propunem introducerea unui alineat nou la art. 84 ce va avea următorul cuprins: <i>„(18) Serviciile media retransmise de către distribuitorii de servicii media pentru care aceștia au fost secționați conform alin. (9/2) și (9/3) vor fi interzise spre retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen de cel puțin 1 an de zile.”</i></p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>20. Revizuirea definiției de dezinformare prevăzută la pct.1, prin prisma conceptului de „dezordine informațională”, agreat de Consiliului Europei și Uniunea Europeană.</p>	<p>Noțiunea „dezinformare” a fost revizuită.</p>

	<p align="center">Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului (Avizul DGJ-07 nr.257 din 7 aprilie 2022)</p>	
<p>13. La articolul 84: articolul se completează cu alineatul (8/1) cu următorul cuprins: (8/1) Se sancționează cu suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale de la 6 luni până la 12 luni furnizorii de servicii media care au comis în mod repetat, în decurs de 12 luni, încălcările prevăzute la art.4 alin. (3), (4) și (6)-(9). Suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale se aplică după ce au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la alin. (6)-(8).</p> <p>(10/1) Se sancționează cu amendă de la 40 000 de lei la 70000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturilor calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p> <p>(10/2) Se sancționează cu amendă de la 70 000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturilor calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p> <p>(10/3) Se sancționează cu retragerea dreptului de emisie, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturilor calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p> <p>(10/6) Retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă poate fi aplicată în toate cazurile și ca sancțiune complementară.</p>	<p>Art.11 din aviz - Observații de conținut și de respectare a cerințelor tehnicii legislative referitoare la Art.VII din proiectul de lege supus avizării.</p> <p>La pct.14 din Art.VII al proiectului: Potrivit cerințelor tehnicii legislative, reglementările pct.14 se vor situa la începutul articolului. Dispoziția generală „în cuprinsul codului” se va substitui prin „în textul Codului serviciilor media audiovizuale”.</p> <p>9.5. La pct.13 din Art.VII: Cu referire la completarea art. 84 cu alin. (8), subliniem că sancționarea cu suspendarea dreptului de a difuza comunicări comerciale pe o perioadă de la 6-12 luni pentru încălcarea art. 4 alin.(3), (4) și (6)-(9) urmează a fi revăzută, întrucât, în unele cazuri din lipsa mijloacelor financiare furnizorul de servicii media nu a produs emisii conform normelor prevăzute, suplimentar va fi privat pe un termen de un an să plaseze publicitate.</p> <p>Cu referire la completarea art. 84 cu alin. (10¹), prin care se propune sancționarea cu retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de până la 3 zile, menționăm că furnizorii activează în baza licenței de emisie, iar aceasta poate fi retrasă sau suspendată după caz.</p> <p>Totodată, constatăm că prevederile de la alineatele (10¹)- (10³) prevăd sancțiuni diferite pentru comiterea aceluiași acțiuni. Prin urmare, prevederile date nu identifică în care cazuri gradul de pericol social sporește pentru aplicarea obiectivă a sancțiunii de Consiliul Audiovizualului, sau acestea se aplică gradual după comiterea repetată de către furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p> <p>Subsidiar, potrivit alineatului (10⁶) de la pct. 13, drept sancțiune complementară poate fi aplicată în toate cazurile retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare. Menționăm că, Codul nu reglementează noțiunea de „<i>anunț publicitar</i>”, iar noțiunea de „<i>comunicare comercială audiovizuală</i>” nu o cuprinde. În cazul în care scopul normei este de a interzice plasarea publicității drept sancțiune complementară, menționăm că, sancțiunea respectivă afectează în mod direct dreptul de proprietate al furnizorului de servicii media. Respectiv, pentru claritate, la aplicarea sancțiunii date este necesar să fie reglementat, în mod expres, cazurile când aceasta poate fi aplicată.</p>	<p>Observațiile respective au fost luate în considerație.</p>
		<p>Sancțiunile în cauză au fost revizuite în baza avizului Consiliului Audiovizualului.</p>

	<p>Raportul de expertiză anticorupție / Nr. ELO22/7876 din 12.04.2022 /</p> <p>Se remarcă faptul că, definirea distincția a noțiunii dezinformare, în conținutul diferitor acte normative, poate condiționa abordarea neuniformă a esenței și dimensiunii noțiunii în speță. Prin urmare, se recomandă autorului aprecierea uniformizării amendamentelor propuse la Art.VII și Art.II pct.1 al proiectului sub aspectul definirii noțiunii în cauză. [...]</p> <p>În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii, care pot determina incertitudine la etapa implementării normei, or acestea nu permit delimitarea clară și fără echivoc a conținutului prezise furnizorilor de servicii de televiziune (Art. VII pct.2 al proiectului). [...]</p> <p><i>Concluzie:</i> Proiectul poate fi promovat, cu condiția implementării recomandărilor prescise conform compartimentului III din raportul de expertiză anticorupție și reglementării echilibrate a prerogativelor de putere publică exercitată de către entitățile publice vizate de implementarea amendamentelor propuse, pentru a asigura proporționalitatea acestora în raport cu scopul urmărit, realizarea interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82/2017) și excluderea riscurilor de corupție aferente proceselor reglementate.</p>	<p>Se acceptă recomandarea.</p> <p>Se acceptă. Art. VII pct.2 a fost ajustat.</p>
	<p>Opinia Centrului de Armonizare a Legislației (Cancelaria de Stat) / în partea ce ține de art. VII și VII la proiectul de legem. 123 din 05.04.2022/</p> <p>Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii europene în domeniul <i>Societății informaționale și mass-media</i>, pe segmentul legislativ al reglementării <i>serviciilor media audiovizuale</i>. [...]</p> <p>Astfel, opinăm că limitările și excepțiile propuse de autori prin completarea art. 5 cu alin.(2), privind expunerea într-o redacție nouă a alin. (4) din art. 17, privind modificarea art. 55, alin.(3) prin completarea cu lit. c), privind completarea art. 63 cu alin. (7), privind modificarea art. 66 la alin. (7), <i>contra-ven</i> principiilor generale prevăzute de Directiva 2010/13/UE și Convenția UNESCO privind protecția și promovarea diversității formelor de expresie culturală, privind respectarea libertății de informare și pluralismului în mass-media, precum și respectarea diversității culturale și lingvistice.</p> <p>Totodată, menționăm că, potrivit art. 4 al Directivei 2010/13/UE, statele pot impune furnizorilor de servicii mass-media aflați în jurisdicția lor să respecte norme mai detaliate sau mai stricte în domeniile coordonate de prezenta directivă, cu condiția ca normele respective să fie conforme cu dreptul Uniunii Europene. [...]</p> <p>Cu referire la modificarea art. 6 „Opere audiovizuale europene”, menționăm că prevederile Directivei 2010/13/UE nu prevăd expres % din timpul de emisie alocat operelor audiovizuale europene. Însă, la art. 16, alin. (1) se menționează că.</p>	<p>Opinia cu caracter general a Centrului de Armonizare a Legislației a fost luată în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.</p>

în cazul în care acest lucru este posibil și folosind mijloace adecvate, statele membre garantează faptul că stațiile de emisie rezervă operelor europene o proporție majoritară din timpul lor de emisie, din care se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor, publicității serviciilor teletext și teleshoppingului. În context, propunerile înaintate nu contravin prevederilor Directivei 2010/13/UE, în situația în care această proporție, are în vedere responsabilitățile de ordin informațional, educațional, cultural și de divertisment ale stației de emisie către publicul său, și este atinsă progresiv, pe baza unor criterii adecvate.

Cu referire la modificările propuse la art. 75 „Atribuțiile Consiliului Audiovizualului”, art. 83 „Activitatea de supraveghere și control” și art. 84 „Sanctiuni” la Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 și, menționăm că Directiva 2010/13/UE nu conține prevederi separate privind aplicarea sancțiunilor pentru difuzarea conținutului calificat drept dezinformare.

Grupul autorităților europene de reglementare pentru serviciile mass-media audiovizuale (ERGA) în Raportul său recomandă ca orice acțiune de definire a dezinformării în legislație sau în alte reglementări, cum ar fi ghidurile de reglementare, trebuie să țină cont de implicațiile grave ale acesteia pentru libertatea de exprimare și libertatea presei. Totodată, la determinarea acesteia ar trebui să se ia în considerare un șir de criterii, cum ar fi: este acoperit doar actul de difuzare publică sau și de creare; definiția este clară, precisă și predictibilă și nu lasă loc pentru interpretare; este sau nu prezentă rea-intenția. În consecință, măsurile elaborate urmează a fi proporționale, astfel încât să atingă echilibrul corect privind la asigurarea libertății de exprimare, ținând cont de faptul că dezinformarea este dăunătoare, dar nu în toate cazurile este ilegală.

Astfel, se constată că propunerile prezentate la Codul serviciilor media audiovizuale, în lipsa unei definiții clare a noțiunii de „dezinformare”, riscă să introducă în legislația actuală un șir de sancțiuni disproporționate în raport cu libertatea de exprimare.

În concluzie menționăm că, Uniunea Europeană promovează ideea ca măsurile luate de statele sale membre și de alte părți interesate relevante, să limiteze incidența și impactul dezinformării online, însă acestea trebuie întreprinse în contextul cadrului juridic prevăzut de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și de Convenția europeană a drepturilor omului, în special, libertatea de exprimare consacrată la articolul 11 din CDFUE și la articolul 10 din CEDO ca factor indispensabil pentru un proces decizional sănătos în cadrul societăților libere și democratice. Totodată, menționăm că elaborarea și promovarea de politici și instrumente menite să protejeze securitatea națională (securitatea informațională) urmează a fi realizată în așa mod încât acestea să nu contravină legislației internaționale la care Republica Moldova este parte, Convenției europene privind televiziunea transfrontalieră și articolul 19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului.

<p>1. La articolul 1 [Noțiuni principale]:</p> <p>articolul se completează cu următoarea noțiune:</p> <p>„dezinformare – răspândire de informații false sau înșelătoare (reflectate distorsionat, cu conținut fabricat, exagerat, scoase din context sau plasate într-un alt context, opinii (interesate) preluate și transformate în informații valide cu argumentare tendențioasă etc.), care sunt create, prezentate și diseminate pentru a obține un câștig economic, a induce publicul în eroare în mod deliberat sau pentru a provoca un prejudiciu public, precum și propaganda ostilă valorilor democratice și informațiile false care presupun amenințări aduse proceselor democratice, politice sau de elaborare a politicilor, ori amenințări aduse bunurilor publice precum securitatea informațională a Republicii Moldova, sănătatea cetățenilor, mediul etc.”;</p>	<p>Avizul Guvernului (HG nr.292 din 27.04.2022) / obiectul și propuneri la Art.VII și VIII din proiect</p> <p>Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 123 din 5 aprilie 2022) de către un grup de deputați în Parlament și comunică susținerea acestuia de principiu.</p> <p>Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene (UE), prin prisma obiectului de reglementare, prezentul proiect de act normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii europene în domeniul societății informaționale și mass-media, pe segmentul legislativ al reglementării serviciilor media audiovizuale.</p> <p>În vederea îmbunătățirii calității proiectului se impun următoarele remarci. [...]</p> <p>Noțiunea de „dezinformare” se propune a fi prevăzută și în Codul serviciilor media audiovizuale (articolul VII punctul 1 din proiect), care în linii generale corespunde dispozițiilor Codului UE de bune practice privind dezinformarea. În aceeași ordine de idei, pentru evitarea dublajului normativ și a expunerii definiției de „dezinformare” în termeni diferiți, considerăm necesar excluderea definiirii termenului dat în articolul 2 din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare. În contextul definiției date termenului „dezinformare” prevăzute în articolul VII punctul 1 din proiect, aceasta urmează a fi revizuită minuțios și formulată astfel încât să atingă echilibrul corect privitor la asigurarea libertății de exprimare, ținând cont de faptul că dezinformarea este dăunătoare, dar nu în toate cazurile este ilegală. Astfel, se constată că propunerile prezentate la Codul serviciilor media audiovizuale, în lipsa unei definiiri clare a noțiunii de „dezinformare”, riscă să introducă în legislația actuală un șir de sancțiuni disproportionat în raport cu libertatea de exprimare.</p> <p>Suplimentar, se recomandă revizuirea definiției de dezinformare și prin prisma conceptului de „dezordine informațională” agreat de Consiliul Europei și Uniunea Europeană.</p> <p>Menționăm, cu titlu general că, Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 transpune Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale). În continuare, orice măsură adoptată în temeiul Directivei serviciilor mass-media audiovizuale trebuie să respecte libertatea de exprimare și de informare și pluralismul în mass-media, precum și diversitatea culturală și lingvistică, în conformitate cu Convenția UNESCO privind protecția și promovarea diversității formelor de expresie culturală.</p> <p>Astfel, opinăm că limitările și excepțiile propuse de autori prin completarea articolului 5 cu alineatul (2), privind expunerea în redacție nouă a alineatului (4) din articolul 17, privind modificarea articolului 55 alineatul (3) prin completarea cu</p>
	<p>Se acceptă.</p> <p>Noțiunea „dezinformare” a fost revizuită.</p>
	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederile respective au fost revizuite.</p>

	<p>litera c), privind completarea articolului 63 cu alineatul (7), privind modificarea articolului 66 la alineatul (7), <u>necesită a fi revizuite</u>, în măsura în care acestea să nu contravină dispozițiilor din Directiva serviciilor mass-media audiovizuale și Convenția UNESCO privind protecția și promovarea diversității formelor de expresie culturală, precum și respectarea libertății de informare și pluralismului în mass-media, precum și respectarea diversității culturale și lingvistice.</p> <p>Totodată, menționăm că, potrivit articolului 4 al Directivei 2010/13/UE, statele pot impune furnizorilor de servicii mass-media aflați în jurisdicția lor să respecte norme mai detaliate sau mai stricte în domeniile coordonate de prezenta directivă, cu condiția ca normele respective să fie conforme cu dreptul Uniunii Europene.</p> <p>Cu referire la punctul 2, din redacția propusă pentru articolul 5 alineatul (2) abrevierea „SUA” se va dezvolta pe larg, în vederea respectării articolului 54 alineatul (1) litera i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Mai mult decât atât, dat fiind faptul că la proveniența programelor achiziționate de peste hotare, pe lângă referința la statele membre ale Uniunii Europene și ale statelor care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, în articolul respectiv se face referire și la Statele Unite ale Americii și Canada, se va revedea necesitatea completării cu statele citate în tot textul Codului serviciilor media audiovizuale, acolo unde se face referire la statele membre ale Uniunii Europene (a se vedea, de exemplu, articolul 55 litera b).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La articolul 55 alineat (3) litera b) din Codul serviciilor media audiovizuale, după textul „Uniunii Europene,” se completează cu textul „, în Statele Unite ale Americii, Canada”.</p>
<p>2. Articolul 5 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) În cazul serviciilor de televiziune, programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină sau să fie produse în proporție de cel puțin 50% în statele membre ale Uniunii Europene, SUA și Canada precum și ale statelor care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră. Nu pot fi achiziționate programe produse de filiale sau reprezentanțe ale furnizorilor care provin din state care nu au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, indiferent de locul activității acestora.”</p>	<p>Subsecvent, enunțul „Nu pot achiziționate programe produse de filiale sau reprezentanțe ale furnizorilor care provin din state care nu au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, indiferent de locul activității acestora.” <u>urmează a fi exclus</u>, deoarece contravine primei părți a redacției propuse pentru articolul 5 alineatul (2), care prevede: „În cazul serviciilor de televiziune, programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină sau să fie produse în proporție de cel puțin 50% în statele membre ale Uniunii Europene, SUA și Canada, precum și ale statelor care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră”.</p> <p>Respectiv, 50% din programele audiovizuale achiziționate de peste hotare pot să provină sau să fie produse în alte state decât cele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră. Mai mult decât atât, articolul VII punctul 4 din proiect (redacția propusă pentru articolul 17 alineatul (4) litera a) din Codul serviciilor media audiovizuale) prevede posibilitatea difuzării filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar, indiferent de țara de producere a acestora.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>3. Articolul 6 se completează cu alineatele (4)–(8) cu următorul cuprins: [...] (8) Prevederile prezentului articol nu se aplică serviciilor de radiodifuziune sonoră, serviciilor de televiziune locale și comunitare, precum</p>	<p>La punctul 3, cu referire la redacția propusă pentru articolul 6 alineatul (8), se va revedea oportunitatea completării normei respective cu cuvintele „și <i>serviciilor media audiovizuale de știri și serviciilor media audiovizuale tematice de sport</i>”.</p> <p>Această completare se consideră a fi necesară deoarece serviciile media audiovizuale liniare menționate nu vor putea respecta obligația să rezerve operelor</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>și serviciilor media audiovizuale dedicate exclusiv publicității și teleshoppingului.</p>	
<p>4. La articolul 17: alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele „și dezinformare/informații ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior”, „sau dezinformare”; alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale: a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră;</p>	<p>audiovizuale europene cel puțin 50% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor și obligația să rezerve operelor audiovizuale europene create de către producătorii independenți din Republica Moldova cel puțin 10% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care, la fel, se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor</p> <p>La punctul 4: Din redacția propusă pentru articolul 17 alineatul (3), textul „din interior și/sau exterior” este ambiguă. Or, nu este clar dacă textul respectiv se referă la spațiul informațional al Republicii Moldova și al altor state sau se referă la informațiile din interior și exterior.</p> <p>Cu referire la redacția articolului 17 litera a), se recomandă reformularea normei și expunerea acesteia în următoarea redacție: „a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic, precum și filme cu conținut militar, care nu sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în SUA și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră”.</p>
<p>5. La articolul 27: la litera g), după textul „alin.(10)” se completează cu textul „și alin.(10/3)”;</p>	<p>Dispozițiile punctului 5, în partea ce ține de completarea articolului 27 litera g) din Codul serviciilor media audiovizuale <i>urmează a fi revizuite</i>, având în vedere faptul că redacția propusă pentru articolul 84 alineatul (10/3) la care se propune a se face referire în articolul 27 litera g) prevede retragerea dreptului de emisie, și nu suspendarea licenței de emisie, așa cum este prevăzut în articolul 27 litera g).</p>
<p>5. La articolul 27: articolul se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) furnizorul de servicii media a cărui licență de emisie a fost suspendată în conformitate cu art.84 alin.(9/1) din prezentul cod nu remediază încălcarea.”</p>	<p>Subsecvent, din dispozițiile propuse pentru articolul 27 litera h), cuvintele „din prezentul cod” se vor exclude, ca fiind inutile. Potrivit articolului 55 alineatul (4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ.</p>
<p>La articolul 28: articolul se completează cu alineatul (3/1) cu următorul cuprins: (3/1) Furnizorii privați de servicii media care au printre fondatori și/sau proprietari beneficiari autorități / instituții publice ale altor state nu au dreptul să</p>	<p>La punctul 6, dispoziția propusă la articolul 28 alineatul (3/1) recomandăm a fi prevăzută în capitolul IX „Comunicările comerciale audiovizuale” din Codul serviciilor media audiovizuale, la articolul ce prevede cerințele generale privind comunicările comerciale audiovizuale (articolul 63).</p> <p>Pct. 6 alin. (3/1) a fost exclus.</p>

difuzeze comunicări comerciale audiovizuale, cu excepția celor de autopromovare.		
<p>7. La articolul 55, alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:</p> <p>„c) serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova nu vor conține publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”</p> <p>8. Articolul 63 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Serviciile media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova retransmise de distribuitori nu vor include publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”</p> <p>9. Articolul 66 alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să retransmită servicii media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.”</p>	<p>La punctul 7, norma prevăzută pentru articolul 55 alineatul (3) litera c) este ambiguă și lasă loc de interpretări. Astfel, cuvintele „îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova” <u>considerăm necesar a fi revăzute.</u> Or, nu este clar ce semnifică cuvântul „frecvent” în contextul dispoziției respective. În situația examinată se poate înțelege că serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova pot conține uneori publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres spre publicul din Republica Moldova. Observație valabilă și pentru punctele 8 și 9.</p> <p>În altă ordine de idei, se recomandă completarea articolului 55 cu alineatul (12) cu următorul cuprins:</p> <p>„(12) Consiliul Audiovizualului poate interzice includerea în ofertă a unor servicii media audiovizuale ce nu se află în jurisdicția Republicii Moldova ce conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres spre publicul din Republica Moldova.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>10. La articolul 75: alineatul (4) se completează cu lit.a) cu următorul cuprins: „a) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, aplică sancțiuni pentru încălcările admise;”</p> <p>11. La articolul 80:</p> <p>alin.(6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) În perioada electorală, deciziile cu privire la examinarea contestațiilor și aplicarea sancțiunilor de către Consiliul Audiovizualului sunt publicate pe pagina web oficială a acestuia în termen de cel mult 24 de ore de la adoptare.”</p> <p>articolul se completează cu alineatul (6/1) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6/1) Deciziile emise de Consiliul Audiovizualului prin care sunt aplicate sancțiunile prevăzute la art.84 alin.(10/1)-(10/3) din prezentul cod, sunt publicate pe</p>	<p>La punctul 10, din redacția propusă pentru articolul 75 alineatul (4) <u>se va exclude</u> textul „ , aplică sancțiuni pentru încălcările admise”, având în vedere faptul că articolul 84 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 prevede deja în alineatul (2) că pentru încălcarea prevederilor respectivului cod, Consiliul Audiovizualului aplică sancțiuni stabilite individual, în funcție de gravitatea încălcării, de efectele acesteia, precum și de frecvența încălcărilor comise în ultimele 12 luni.</p> <p>La punctul 11:</p> <p>Din redacția propusă pentru articolul 80 alineatul (6) se propune <u>excluderea</u> cuvintelor „și aplicarea sancțiunilor”, deoarece în perioada electorală, Consiliul Audiovizualului poate adopta decizii prin care se aplică sancțiuni care nu au tangență cu examinarea contestațiilor/campania electorală. Astfel, deciziile respective urmează să fie publicate în termenul prevăzut la articolul 80 alineatul (5) al Codului serviciilor media audiovizuale.</p> <p>Cât privește dispozițiile propuse pentru articolul 80 alineatul (6/1), acestea recomandăm <i>a fi excluse</i> din următoarele considerente. Analizând în ansamblu prevederile articolului 80 al Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, legiuitorul a stabilit în alineatul (5) o regulă de bază ca deciziile, împreună cu procesele-verbale, să fie publicate pe pagina web oficială a</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>*Notă: Art.75 alin.(7) prevede că Consiliul Audiovizualului aplică sancțiuni în conformitate cu prezentul cod.</p>
		<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>pagina web oficială a acestuia în termen de cel mult 24 de ore de la adoptare.</p>	<p>Consiliului Audiovizualului în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziilor respective. Totodată, la alineatul (6) a fost prevăzută o excepție ce se referă la deciziile privind examinarea contestațiilor în perioada campaniei electorale, care urmează a fi publicate în termen de 2 zile, iar conform acestui proiect – 24 de ore. Respectiv, această excepție se datorează faptului asigurării respectării drepturilor concurenților electorali (dreptul la replică, rectificarea etc.) în perioada electorală, care este scurtă ca timp. La fel, excepția respectivă este prevăzută și în articolul 72 alineatul (3) din Codul electoral nr. 1381/1997, care prevede că deciziile Consiliului Audiovizualului în materie electorală se contestă direct la Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile de la adoptare.</p>
<p>12. Articolul 83: se completează cu alineatul (4/1) cu următorul cuprins: „(4/1) În perioada electorală, examinarea sesizărilor / petițiilor sau controlul efectuat din oficiu ce vizează acțiuni de dezinformare și/sau de răspândire a informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic, se efectuează de către Consiliul Audiovizualului în cel mult termen de 3 zile lucrătoare din data depunerii sesizării / petiției sau de la data inițierii controlului din oficiu.”;</p>	<p>La punctul 12: Referitor la dispozițiile propuse pentru articolul 83 alineatul (4/1), textul „în cel mult termen de 3 zile lucrătoare” recomandăm a fi substituit cu textul „în termen de cel mult 5 zile lucrătoare”, deoarece 3 zile lucrătoare pentru asemenea control poate fi unul insuficient, iar acest termen este unul de procedură, a cărui încălcare poate duce la anularea actului emis. Subsecvent, la alineatul ce prevede modificarea alineatului (7) al articolului 83, propunem expunerea acestuia în următoarea redacție: „la alineatul (7), textul „10 zile lucrătoare” se substituie cu textul „5 zile”.</p>
<p>13. La articolul 84: articolul se completează cu alineatele (9/1)-(9/4) și (10/1)-(10/7) cu următorul cuprins: (9/4) Se sancționează cu suspendarea autorizației de retransmisie pentru o perioadă de la 6 luni până la 12 luni pentru încălcarea repetată a prevederilor prevăzute la alin.(9/3).</p>	<p>La punctul 13: Alineatul (9/4) din articolul 84 se propune a fi exclus, deoarece suspendarea autorizației de retransmisie distribuitorului de servicii media pe o perioadă de la 6 luni până la 12 luni va afecta în mod direct consumatorii de servicii media audiovizuale (în special, în cazurile în care în unele localități există doar câte un distribuitor de servicii media), iar conform articolului 12 din Codul serviciilor media audiovizuale toate persoanele dețin dreptul de acces la serviciile media audiovizuale. Totodată, se consideră că scopul normelor de a proteja spațiul audiovizual de serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova poate fi asigurat prin aplicarea amenzilor pecuniare pentru distribuitori și prin interzicerea retransmisiei pe teritoriul Republicii Moldova a acestor servicii de televiziune pe un termen de cel puțin 1 an, fără a fi necesară aplicarea suspendării autorizației de retransmisie.</p>
<p>(10/1) Se sancționează cu amendă de la 40 000 de lei la 70000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p>	<p>Dispozițiile propuse pentru articolul 84 alineatele (10/1) și (10/2) necesită a fi revizuite, deoarece au același conținut normativ, fiind diferențiată doar mărimea amenzii. Or, aceeași faptă nu poate fi sancționată diferit, fără expunerea unor completări, cum ar fi, de exemplu, încălcarea repetată a unei acțiuni.</p>

<p>(10/2) Se sancționează cu amendă de la 70 000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturile calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p>	<p>În acest sens, se propune ca în alineatul (10/2) după cuvintele „care au difuzat” să se completeze cu cuvântul „repetat”, iar la final să fie completat cu textul „după ce au fost sancționați conform articolului 84 alin. (10/1)”.</p> <p>Subsecvent, după cuvintele „care au difuzat” din norma prevăzută la alineatul (10/3) din articolul 84 propunem a se completa cu cuvintele „după ce au fost sancționați conform articolului 84 alin. (10/2)”.</p>	
<p>(10/3) Se sancționează cu retragerea dreptului de emisie, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturile calificate drept dezinformare sau informație ce afectează securitatea spațiului informațional audiovizual.</p>	<p>Cu referire la completarea art.84 cu alin.(10/3), care prevede sancțiunea cu retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de până la 3 zile, menționăm că dreptul de a difuza (emite) un serviciu media audiovizual liniar este acordat prin licența de emisie. Respectiv, retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de 3 zile echivalează cu suspendarea licenței, care poate fi suspendată în cazurile prevăzute de lege.</p>	<p>Se acceptă. Cuvintele „retragerea dreptului” au fost substituite cu cuvintele „suspendarea licenței”.</p>
<p>(10/4) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza / publica informații despre reflectarea alegerilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă campania electorală fără a avea acest drept sau care adoptă tratamente privilegiate față de unele partide sau unii concurenți electorali, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, a relațiilor de rudenie sau afiliere de natură private, precum și care încalcă obligația de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în perioada electorală.</p> <p>(10/7) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei, furnizorii de servicii media care încalcă principiile generale și particularitățile de reflectare a alegerilor, prevăzute în Codul electoral.</p> <p>(10/8) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza/publica publicitate comercială și electorală contra plată pe o perioadă de 7 zile, furnizorul de servicii media care a admis repetat încălcările prevăzute la art.84 alin.(10/7).</p> <p>(10/9) Se sancționează cu retragerea dreptului de a reflecta campania electorală până la data alegerilor, furnizorul de servicii media care se sustrage de la aplicarea sancțiunii prevăzute la art.84 alin.(10/8) și/sau care a admis încălcarea repetitivă a prevederilor Codului Electoral pentru care a fost sancționat în conformitate cu prevederile art. 84 alin.(10/7).</p>	<p>Normele prevăzute la art.84 alin.(10/4) și alin.(10/7)-(10/9) urmează a fi revăzute, deoarece toate se referă la reflectarea alegerilor și nu este clar care sunt prevederile din Codul electoral pentru care se aplică sancțiunile respective. Spre exemplu, la momentul actual este exprès prevăzută în art.84 sancțiuni pentru încălcarea unor prevederi din Codul nominalizat ce se referă la reflectarea alegerilor, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alineatul (3) litera b), care prevede sancționarea cu avertizare publică a furnizorilor de servicii media care au comis prima încălcare a prevederilor stipulate la articolul 70 alineatul (2), (6) și (11) din Codul electoral nr. 1381/1997; - alineatul (6) litera e), care prevede sancționarea cu amendă de la 10 000 de lei la 15 000 de lei pentru furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis nerespectarea prevederilor articolului 69 alineatele (5) și (6) și ale articolului 70 alineatele (3) - (5) din Codul electoral nr. 1381/1997; - alineatul 7 litera g), care prevede sancționarea cu amendă de la 15 000 de lei la 20 000 de lei pentru furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis nerespectarea prevederilor articolului 70 alineatul (9) și (10) din Codul electoral nr. 1381/1997. <p>Mai mult decât atât, la alineatul (104) din proiect este prevăzută sancțiunea pentru încălcarea obligației de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în perioada electorală, obligație care se regăsește și în articolul 69 alineatul (1) din Codul electoral nr. 1381/1997.</p> <p>Astfel, se propune ca completarea cu alineatul (10/4), precum și cu alineatele (10/7) și (10/9) din articolul 84 al Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 să fie excluse din proiect, dispozițiile date fiind oportune a fi reflectate în Codul electoral nr. 1381/1997.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>(10/5) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie, pe o perioadă de până la 7 zile, furnizorul de servicii media care nu se conformează și nu execută</p>	<p>Cu referire la redacția propusă pentru articolul 84 alineatul (10/5), se propune a fi exclus sau reformulat, deoarece pentru încălcarea repetată a prevederilor de la alineatul (10/1) este prevăzută sancțiunea de la alineatul (10/2), iar pentru o</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>sanctiunea prevazuta la alin.(10/1) și/sau (10/4). Suspendarea licenței de emisie se aplică după ce a fost aplicată repetat sancțiunea prevăzută la alin.(10/1) și/sau (10/4).</p>	<p>ulterioară repetare a încălcării se aplică sancțiunea de la alineatul (10/3), care prevede retragerea dreptului de emisie pe o perioadă de până la 3 zile, care echivalează cu suspendarea licenței de emisie. Cu referire la alineatul (10/4), a se vedea argumentele de mai sus.</p>	
<p>(10/6) Retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare pentru o anumită perioadă poate fi aplicată în toate cazurile și ca sancțiune complementară.</p>	<p>Redacția propusă pentru articolul 84 alineatul (10/6) urmează a fi exclusă, deoarece sancțiunea privind retragerea dreptului de a difuza comunicări comerciale afectează în mod direct dreptul de proprietate al furnizorului de servicii media. Respectiv, pentru a fi aplicată o asemenea sancțiune este necesar să fie indicate expres cazurile în care se aplică sancțiunea respectivă.</p>	<p>Se acceptă sugestia.</p>
	<p>Adițional, se propune completarea art.84 cu alin.(18), cu următorul cuprins: „(18) Serviciile media retransmise de către distribuitorii de servicii media pentru care aceștia au fost sancționați conform alin. (9/2) și (9/3) sunt interzise spre retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen de cel puțin 1 an.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>14. În cuprinsul codului: cuvântul „retransmisie”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „retransmisie” la forma gramaticală corespunzătoare;</p>	<p>La punctul 14, în vederea respectării uzanțelor de redactare a actelor normative, dispozițiile acestui punct recomandăm a fi expuse înaintea dispozițiilor propuse la punctul 1 din articolul VII. Ca urmare a acestor modificări, punctele din acest articol se vor renumera.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Art. VIII. – (4) Titularii autorizațiilor de retransmisie vor ajusta oferta serviciilor media în decurs de 3 luni de la intrarea în vigoare a prevederilor art. 63 alin.(7) și art.66 alin.(7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 și vor solicita reperfectarea autorizației de retransmisie. (5) Consiliul Audiovizualului: b) în termen de 30 zile din momentul expirării termenului indicat la alin.(3-4) al prezentului articol, va reexamina licențele de emisie și autorizațiile de retransmisie acordate anterior, prin prisma exigențelor stabilite de prevederile prezentei legi.</p>	<p>În subsidiar, substituirea termenului „retransmisie” cu termenul de „retransmisie” urmează a fi revăzut, ținând cont de faptul că Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, precum și alte acte normative naționale utilizează termenul de „retransmisie”.</p> <p>La articolul VIII: La alineatul (4), textul „de la data intrării în vigoare a prevederilor art. 63 alin. (7) și art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018” recomandăm a fi reformulat și respectiv, substituit cu textul „de la data intrării în vigoare a prezentei legi la dispozițiile art. 63 alin. (7) și art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018”.</p> <p>La alineatul (5) litera b), textul „la alin. (3-4)” se va substitui cu textul „la alin. (3) și (4)”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Opinia Avocatului Poporului /soris.nr04-3/19-974 din 17.05.2022 /</p> <p>Avocatul Poporului apreciază ca necesare debaterile publice și consultarea opiniei tuturor părților interesate de examinarea proiectelor de legi, cea ce constituie un principiu și o obligație a legislației, cât și a tuturor autorităților publice. În contextul dat, se impune îmbunătățirea proiectului de lege existent în sensul:</p>	<p>Opinia Avocatului Poporului a fost luată în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.</p>

- stabilirii și clarificării atribuțiilor instituțiilor statului competente pentru prevenirea și contracararea dezinformării / informațiilor false în spațiul informațional public;

- definirii și uniformizării noțiunilor privind dezinformarea și informațiile ce afectează securitatea spațiului informațional public, în vederea prevenirii și răspândirii acestora în spațiul informațional public;

- ajustării sancțiunilor administrative, contravenționale și penale. [...]

Atrag atenția asupra unor riscuri semnulate de opoziția parlamentară și experți vis-a-vis de promovarea proiectului de lege, care necesită a fi luate în considerare:

- Consiliul Audiovizualului ar obține puterea de a lua decizii de o severitate excesivă. Televiziunile pot încasa amenzi de sute de mii de lei, pot fi blocate pe un termen de trei zile și foarte ușor pot fi lăsate fără licență de emisie. Toate acestea în baza unor criterii foarte subiective și noțiuni care ar lăsa loc de interpretare.

- Orice încercare de a stabili limitări pentru conținutul mediatic riscă să fie folosită cu același succes și împotriva presei de bună credință și a libertății de exprimare.

- Ar fi oportună definirea mai multor noțiuni în lege, precum termenul de dezinformare, ceea ce va face mai ușoară misiunea instituțiilor abilitate cu argumentarea, atunci când e cazul, cum anume și de ce un conținut monitorizat sau denunțat reprezintă o dezinformare.

- Este inoportună includerea normelor respective în legea privind libertatea de exprimare, deoarece acestea exced scopului și sferei de aplicare statuate la art. I, de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie a ale persoanei.

- Dacă intră în vigoare aceste modificări, despre conflictul din Ucraina în genere nu se poate nimic de comunicat. Noi o să devenim o societate opacă în cazul dat, mass-media nu va putea relatea aceste informații.

- Atribuțiile Serviciului de Informații și Securitate ar trebui să fie mai clare și previzibile pentru a exclude orice abuz.

- Proprietarii paginilor web ar putea fi obligați să publice mai multe date de identificare precum numele, prenumele și informații de contact, iar în caz de refuz aceștia riscă să fie blocați

Concluzii: În lumina celor expuse și ținând cont de prevederile art.27 din Legea nr.52/2014, Avocatul Poporului recomandă Parlamentului de a lua în considerare recomandările participanților la dezbaterile publice în vederea îmbunătățirii proiectului de lege nr.123 din 05.04.2022, astfel încât să fie asigurat un echilibru just între asigurarea securității informaționale a statului și respectarea dreptului de acces la informații și al libertății de a distribui informații precum și libertatea de exprimare.

**AUTORUL (PARTE INTERESATĂ) ȘI CONȚINUTUL
PROPUNERII / RECOMANDĂRII / OBIECTIEI**

	AUTORUL (PARTE INTERESATĂ) ȘI CONȚINUTUL PROPUNERII / RECOMANDĂRII / OBIECTIEI	Poziția Comisiei
	<p align="center">Propunerile General Media Group Corp SRL / obiectii și propuneri la Art. VII – modificarea Codului serviciilor media audiovizuale /</p>	
<p>Cuvintele „bunurilor publice” din definiția dezinformării nu corespund unei noțiuni vizibile. De înlocuit cu „intereselor publice”. Noțiunea „Interesul public” este prevăzută în art.18 Cod Administrativ - „Interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.”</p>	<p>În teza a doua de la art.5 alin.(2), sintagma „achiziționate” restrânge sfera de aplicare, or, programele pot fi date și cu titlu gratuit. De înlocuit cu „difuzate”. La fel, de exclus „produse de filiale sau reprezentanțe ale furnizorilor”, deoarece poate fi admisă situația când pot fi luate de la producători independenți.</p>	<p>Se acceptă sugestia. Noțiunea „dezinformare” a fost revizuită.</p>
<p>La art.17 alin.(4) lit.a), de exclus textul „<i>precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale</i>”.</p>	<p>Idea este ca sa fie excluse toate programele talkshow cu protagoniști gen bascov, gazmanov, kandelakti.</p>	<p>Alin.(2) de la art.5 a fost reformulat.</p>
<p>La art.55 alin.(3) lit.c), art.63 alin.(7) și art.66 alin.(7) sintagma „<i>îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul</i>” este interpretabilă. Se extinde la Coca Cola, Toyota, Orange, France telecom, fonduri de investiții, cripto valuta, Ford etc. Propunere: De exclus textul „<i>și frecvent</i>”.</p>	<p>La art.75, unde alin.(4) se completează cu lit.a) cu următorul cuprins: „a) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, aplică sancțiuni pentru încălcările admise;” se propune completarea la sfârșit cu textul „<i>efectuează monitorizare repetată în termen de 7 zile în vederea stabilirii încălcării depistate</i>”</p>	<p>La art.17 alin.(4), litera a) a fost reformulată. Se acceptă.</p>
<p>La articolul 84 [Sancțiuni]: alineatul (6) se completează cu litera f) cu următorul cuprins „f) nerespectarea prevederilor stipulate la art.4 alin.(3), (4) și (6)-(9)”.</p>	<p>Propunere: lit.f) de la alin.(6) să fie introdusă la alin.(7) cu lit.h).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Alin. 8 art.84 din CSMA se propune a fi completat cu următoarea propoziție: „Suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale pe un termen de la o lună la 3 luni se aplică ca pedeapsă complementară după ce a fost aplicată sancțiunea prevăzută la alin. (7) lit.h)”.</p>	<p>Teza a doua din alin.(81) art.84, se propune a fi expusă în următoarea redacție: „<i>Suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale se aplică după ce au fost aplicată sancțiunea prevăzută la alin.(8).</i>”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>Teza a doua din alin.(81) art.84, se propune a fi expusă în următoarea redacție: „<i>Suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale se aplică după ce au fost aplicată sancțiunea prevăzută la alin.(8).</i>”</p>	<p>La alin. (10/2) din art.84, de completat „au difuzat repetat conținuturi”. Alin.10/2 este sancțiunea agravantă pentru recidivă. Nu este diferență la 10/2 și 10/1. Tine de legalitate, dreptul discreționar al CA pentru aplicarea sancțiunii majorate trebuie să fie previzibil făptașilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>La alin.(10/3) din art.84, „retragerea dreptului de emisie” de înlocuit cu „suspendarea licenței de emisie”. Noțiunea „retragerea dreptului de emisie” lipsește din CSMA și Codul administrativ.</p>	<p>La fel, la alin.(10/4) textul „retragerea dreptului” de înlocuit cu textul „suspendarea dreptului de a difuza”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>La alin.(10/5) din art.84, sintagma „și nu execută sancțiunea” nu trebuie de cumulat. Textul „nu se conformează” este suficient. Principalul este să înlăture încălcarea, și nu achitarea amenzi. TV poate achita amenda imediat dar nu și conforma. Astfel nu este pasibil de aplicat în caz ca este forma combinată pentru aplicarea acestei norme. Propunere: de substituit textul „nu execută sancțiunea” cu textul „nu înlătură imediat încălcările”.</p>	<p>La alin.(10/6) din art.84, considerăm necesar de concretizat cazurile și de indicat limitele perioadei. Se propune următoarea redacție: „(10/6) Retragerea dreptului de a difuza anunțuri publicitare de la 15 zile la 3 luni se aplică ca sancțiune complementară pentru încălcarea prevederilor de la art.84 alin.(5) lit. a), d), g) și h), art. 84 alin.(6) lit.c), art. 84 alin.(7) lit.d).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>La art.VIII alin.(1), textul „la expirarea termenului de 2 ani” se propune a fi redus la 6 luni.</p>		<p>Nu se acceptă.</p>

<p style="text-align: center;">Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) / obiectii și propuneri la Art. VII și VIII din proiectul de lege nr. 123 din 05.04.2022 /</p>	<p>[Art. VII] La art.5 alin.(2) din CSMA, se propune substituirea cuvântului [stateelor] cu cuvântul [statelor] „participante” [la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră]. Nu toate statele aplică convenția ca urmare a ratificării. Unele state au devenit participante la convenție prin accesione. A se vedea lista aici - Full list (coe.int).</p> <p>[Art. VII] La art. 17 din CSMA, se propune expunerea alin.(4) în următoarea redacție: „(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale: a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza programe audiovizuale produse în alte state decât cele participante la Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar, precum și a programelor audiovizuale produse în statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii și Canada; b) distribuitorii de servicii media nu vor retransmite servicii media audiovizuale care difuzează programe audiovizuale produse în state participante la Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar, precum și a programelor audiovizuale produse în statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii și Canada; c) furnizorii de servicii media nu vor difuza programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, sunt calificate, în condițiile legii, drept conținând informații ce afectează securitatea spațiului audiovizual național sau dezinformare; d) distribuitorii de servicii media nu vor retransmite servicii media audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, sunt calificate, în condițiile legii, drept conținând informații ce afectează securitatea spațiului audiovizual național sau dezinformare.”</p> <p>[Art. VII] Se propune completarea următoarelor prevederi cu textul evidențiat: 7. La articolul 55, alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul cuprins: „c) serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova nu vor conține publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova, dacă Consiliul Audiovizualului constată că publicitatea sau teleshopping-ul difuzate în cadrul serviciilor de televiziune încalcă prevederile prezentului cod privind publicitatea sau teleshopping-ul.” 8. Articolul 63 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: „(7) Serviciile media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova retransmise de distribuitori nu vor include publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova, dacă Consiliul Audiovizualului constată că publicitatea sau teleshopping-ul difuzate în cadrul serviciilor media respective încalcă prevederile prezentului cod privind publicitatea sau teleshopping-ul.” 9. Articolul 66 alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să retransmită servicii media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova, dacă Consiliul Audiovizualului constată că publicitatea sau teleshopping-ul difuzate în cadrul serviciilor media respective încalcă prevederile prezentului cod privind publicitatea sau teleshopping-ul.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>[Art. VII]</p>	<p>La art.84 din CSMA, alin.(10/2) se propune a fi exclus.</p>	<p>Pentru claritate, alin.(10/2) de la art.84 a fost ajustat.</p>
<p>[Art. VIII]</p>	<p>Se propune excluderea alin.(4) pe motiv că ajustarea ofertei de servicii media audiovizuale nu implică reperfectarea autorizației de retransmisie. Pe de altă parte, titularii autorizațiilor de retransmisie vor fi obligați să ajusteze oferta atunci când CA va emite sau modifica lista posturilor care conțin publicitatea neconformă.</p>	<p>La alin.(4) din Art. VIII, cuvintele „și vor solicita reperfectarea autorizației de retransmisie” au fost excluse.</p>

<p>[*Notă: Art.75 alin.(7) prevede că Consiliul Audiovizualului aplică sancțiuni în conformitate cu prezentul cod.] La pct.13, la alin.(10/1)-(10/3) din articolul 84 [Sancțiuni], cuvintele „conținuturi calificate” se propun a fi substituite cu cuvintele „conținut calificat” iar la alin.(10/4) cuvintele „care reflectă campania electorală fără a avea acest drept sau” urmează a fi excluse. La alin.(10/6) cuvintele „anunțuri publicitare” se substituie cu cuvintele „comunicări comerciale”. La alin.(10/8), sintagma „publicitate comercială și” se propune a fi substituită cu sintagma „comunicări comerciale și publicitate”.</p>	<p>Opinia „StarNet” SRL</p> <p>SC „StarNet” SRL a examinat proiectul pentru modificarea unor acte normative (securitatea informațională), iar urmare analizei propunerilor de completare a prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, în special completările la art.17, 55, 63 și 66 le considerăm drept inacceptabile, având în vedere următoarele argumente:</p> <p>Ținem să Vă aducem la cunoștință ca aceste amendamente contravin angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova prin aderarea la Convenția Consiliului Europei cu privire la televiziunea transfrontalieră și anume cel de a garanta libertatea recepționării și de a nu se opune retransmisiunii pe teritoriul său a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor Convenției, acest angajament având ca scop asigurarea libertății de exprimare și de informare, conform art.10 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.</p> <p>Conform CSM A, serviciul media audiovizual se află sub responsabilitatea editorială exclusivă a furnizorului de servicii media, care exercită controlul efectiv asupra selecției conținutului audiovizual. Distribuitorii sunt autorizați doar să capteze și să furnizeze simultan serviciul media audiovizual, în mod integral și fără vreo modificare a conținutului. Imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elementele serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane (în afară de furnizorii de servicii media) este interzisă prin lege. De asemenea contractele încheiate între furnizorii de servicii media și distribuitori cer ca posturile TV să fie retransmise simultan cu recepționarea lor, în întregime și fără vreo modificare, adăugire, excludere sau întârziere.</p> <p>Prin urmare, serviciul media audiovizual se află sub responsabilitatea editorială exclusivă a furnizorului de servicii media, care exercită controlul efectiv asupra selecției programelor audiovizuale și asupra organizării acestora și poartă responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual. Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să efectueze controlul conținutului serviciilor media audiovizuale înainte de difuzarea acestora și să intervină în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale, fiind autorizați doar să capteze și să furnizeze simultan ori cvasiurmana serviciul media audiovizual, în mod integral și fără vreo modificare a conținutului.</p> <p>Deoarece nu exercită controlul asupra selecției programelor audiovizuale și asupra organizării acestora într-o grilă cronologică, distribuitorii de servicii media nu cunosc apriori dacă un anumit serviciu de televiziune străin retransmis va conține sau nu publicitate sau teleshopping și în ce intervale de timp. Pentru respectarea acestei norme juridice, distribuitorii de servicii media trebuie să se bazeze exclusiv pe informațiile oferite de furnizorii de servicii media, care pot să ofere informații eronate, sau să nu ofere asemenea informații deloc, sau să omită să anunțe distribuitorii de servicii media în cazul în care decid ulterior să plaseze publicitate sau teleshopping. Prin urmare, respectarea acestei norme nu depinde în întregime de voința distribuitorilor de servicii media, care riscă astfel să fie sancționați pentru faptele sau omisiunile terților.</p> <p>Potrivit art. 4 „Libertatea de recepționare și de retransmisiune” al Convenției cu privire la televiziunea transfrontalieră, „Părțile asigură libertatea de exprimare și de informare, conform art.10 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ele garantează libertatea recepționării și nu se opun retransmisiunii pe teritoriul lor a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor prezentei Convenții”.</p> <p>Punctul 92 al Raportului explicativ la Convenția cu privire la televiziunea transfrontalieră stabilește că „noțiunea de serviciu de program se referă la toate elementele cuprinse într-un anumit serviciu (adică elementele de program individuale, publicitatea, teleshopping-ul, secvențele dintr-un program care fi difuzat în cursul (program trailer), logo-ul serviciului, etc.)”.</p> <p>Conform pct. 121 din același Raport, „implicațiile acestui articol [art. 4] constau în aceea că o Parte nu va avea dreptul să se bazeze pe prevederile specifice ale legislației sale naționale privind audiovizualul în domeniul reglementate de Convenție (publicitate, teleshopping, sponsorizare, responsabilitatea radiodifuzorului în ceea ce privește menținerea standardelor programelor, etc.) pentru a restricționa recepționarea sau preveni retransmisiunea, pe teritoriul său, a unui serviciu de programe transmis din partea unei alte Părți care respectă prevederile Convenției”.</p>
--	--

Este de remarcat și faptul, că autorii proiectului actului normativ propus spre aprobare nu au ținut cont de jurisprudența Curții Constituționale a RM în privința controlului contextualității prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale ce ținea de excluderea teleshopping-ului de către distribuitori, astfel prin Hotărârea nr. 36 din 23.11.2021, Curtea Constituțională a admis parțial sesizarea nr. 25g/2021 privind excepția de neconstituționalitate a art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, ridicată de către unii distribuitori de servicii media, declarând neconstituțional textul „și vor exclude publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media audiovizuale retransmise”.

Potrivit aprecierilor Curții (pct.66), Curtea observă că prevederile contestate sunt rigide și stabilesc o măsură generală pentru distribuitorii de servicii medii audiovizuale străine. Așadar, legislatorul a instituit o obligație absolută și nu a diferențiat distribuitorii de servicii media care retransmit programe din statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră și distribuitorii care retransmit programe din state care nu au ratificat această Convenție. Această măsură generală se aplică situațiilor prestabilite, indiferent de circumstanțele fiecărui caz în parte. Spre deosebire de legile elastice, care sunt „sensibile la circumstanțe” și care prevăd posibilitatea aplicării lor în funcție de contextul factual detaliat, legile rigide stabilesc concepte precise, „insensibile la circumstanțe” (HCC nr. 16 din 4 iunie 2018, § 49). 68. La fel, Curtea în aprecierea sa, observă că legislatorul a preferat o măsură generală (interdicția absolută de a retransmite publicitatea și teleshopping-ul) în detrimentul unor măsuri individuale (cum ar fi, spre exemplu, diferențierea publicității și a teleshopping-ului retransmise din state parte la Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră și din state care nu sunt parte la această Convenție). 69. Legislatorul putea adopta măsuri legislative individuale care să realizeze la fel de eficient scopurile legitime urmărite și care să limiteze mai puțin exercitarea dreptului la libertatea de exprimare a distribuitorilor de servicii media audiovizuale, în comparație cu măsura generală contestată. În jurisprudența sa, Curtea a subliniat că trebuie să declare neconstituționale prevederile normative contestate în eventualitatea în care observă că există alte mijloace care pot realiza la fel de eficient scopurile legitime urmărite, cu un prejudiciu mai mic pentru dreptul fundamental în discuție (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 16/2020, § 67).

Exprimăm și susținem opinia că autorii proiectului modificării/completării prevederilor din Codul serviciilor media audiovizuale în privința reglementării teleshopping-ului trebuie să ia în considerația aspectele expuse de către SC „StarNet” SRL, cât și să analizeze aspectele apreciate de către Curtea Constituțională a RM privind excepția de neconstituționalitate din 23.11.2021.

La fel, ridică un șir de întrebări propunerile de completare a prevederilor art.17 din Codul serviciilor media audiovizuale, menite să impună obligații imposibile pe seama distribuitorilor de servicii să nu retransmită programe audiovizuale care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, **cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar**, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.

Merită de atras atenția la această novație legislativă, că scopul urmărit de către autorități depășește în mod evident aspecte de a proteja spațiul informațional public și măsurilor de combatere al fenomenului de răspândire a dezinformării și/sau a informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional public, or spre exemplu filmele artistice care au conținut militar, dar nu au fost produse de statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii și Canada, nu vor mai fi accesibile publicului larg, astfel ultimul nu va avea posibilitatea să vizioneze filme cu conținut militar produse spre exemplu în așa state ca Japonia, Coreea de Sud, India, etc, ceea ce în consecință grav încalcă dreptul la opinie, drept fundamental și garantat într-un stat democratic.

PUBLICIS MEDIA MOLDOVA

De principiu, inclusiv cei mai mari contribuabili la piața de Publicitate, inclusiv Agențiile de Publicitate inteleg și în mare parte sunt interesate de dezvoltarea audiovizualului autohton și crearea conținutului local autentic.

Dar e important, din punctul nostru de vedere, de a seta o perioadă de tranziție rezonabilă la cotele și tipurile de conținut menționate și în codul audiovizualului și în acest proiect de lege ce vine să completeze codul. Intelegând ca în cod exista cerințe fata de cota conținutului local inca din 2018, totuși de recent au fost operate anumite modificări (în particular decizia CA cu privire la categorizarea difuzorilor naționali) care cumulate cu necesitatea asigurării a 50% cota de produse achiziționate din EU, SUA, Canada etc., vor avea un impact catastrofal pentru piața de publicitate TV cel puțin din acest an, și așa afectat de criza războiului.

La punctul menționat mai sus, aduc exemplul audiovizualului din Romania, care la fel a făcut o trecere graduală la tipuri de conținut. În Legea Audiovizualului din RO cerințele fata de conținut difuzat se stipulează în Articolul 22: (1) De la data aderării orice radiodifuzor aflat în jurisdicția

Obiectiile și recomandările au fost luate în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.

<p>România va rezerva operelor europene o proporție majoritară din timpul său de difuzare, cu excepția timpului consacrat informațiilor, manifestărilor sportive, jocurilor, publicității, precum și serviciilor de teletext și teleshopping. (2) Până la data aderării va fi rezervată o proporție semnificativă operelor audiovizuale românești. Această proporție, având în vedere responsabilitățile informaționale, educaționale, culturale și de divertisment ale radiodifuzorului față de publicul său, va fi realizată progresiv, pe baza unor criterii corespunzătoare</p> <p>Deci cum se poate menționa, cerințele față de tipurile de conținut nu se suprapuneau, până la data aderării României la UE, minim 50% din conținut trebuia să fie de producție locală, după aderare, s-a trecut la cerința de a avea minim 50% conținut European (conținutul produs în România, fiind inclus respectiv).</p> <p>Revenind la impactul asupra pieței de publicitate TV, atasat expediez un top al celor mai mari advertiseri de pe piața în 2021. Acesti TOP 25 contribuabili achiziționează 65% din volumul de publicitate vandut în Moldova, cum puteți observa, majoritatea absolută (evidențiate) sunt companii internaționale, care în luarea deciziilor de a investi într-un canal media, sau altul, se bazează pe cifre, și la intrarea imediată în vigoare a amendamentelor propuse, "televizorul" automat își va pierde atractivitatea pe motiv că audiența garantat va încerca la prima etapă (6-9 luni) să găsească în alta parte conținutul pentru care priveau TV-ul și piața TV s-ar putea contracta de la 12-13 milioane Euro actual, la 6-7 milioane Euro, bani insuficienți pentru a vorbi de o dezvoltare a audiovizualului autohton.</p> <p>De asta și reiterez cu ce am început acest e-mail: Sustinem transformarea audiovizualului autohton, dar solicităm o implementare graduală a cerințelor față de conținut, cu un termen maxim de 2-3 ani pentru trecere completă, și criterii/cerințe foarte stricte de a fi atinse la fiecare etapă în această perioadă de tranziție. Asta va permite pieței să se adapteze, și chiar dacă audiențele oricum se vor micșora, impactul nu va fi atât de substanțial.</p>	<p>Obiectiile și recomandările au fost luate în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.</p> <p>Opinie ProTV</p> <p>❖ Cu referire la propunerea de amendare a art. 4 din Codul serviciilor media audiovizuale.</p> <p>Conform normei în vigoare de la art. 4 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, furnizorii privați naționali de servicii media au obligația de a transmite, în cadrul serviciilor de televiziune, programe audiovizuale locale cu o durată medie zilnică de cel puțin 8 ore pentru fiecare serviciu media audiovizual. Aceasta normă este inaplicabilă pentru televiziunile generaliste.</p> <p>Grila de programe a unei televiziuni generaliste (care are un program care se adresează întregii familii) trebuie să contină emisiuni informative, emisiuni de divertisment, filme artistice și seriale, programe pentru copii și sport.</p> <p>O parte din emisiunile de divertisment, filmele artistice și seriale, programele de desene animate și programele de sport se achiziționează doar de la producătorii internaționali.</p> <p>Obligația de a transmite 8 ore de produs local înseamnă, de fapt, obligația de a acoperi 11 ore de emisie cu produs local, deoarece fiecare ora de emisie conține în medie și 15 minute de publicitate, autopromovare precum și teleshopping.</p> <p>Conform actualului cod 75% din aceste programe, adică aproape 8 ore de emisie, trebuie plasate în prime time.</p> <p>Prime time este definit ca fiind intervalul orar 06.00-09.00, 17.00-23.00, adică în total 9 ore.</p> <p>Dacă se plasează 8 ore de produs local, inclusiv publicitate, autopromovare și teleshopping, rămâne doar o ora pe zi pentru plasarea în prime time de programe achiziționate de divertisment filme, filme seriale, desene animate sau sport.</p> <p>Această situație duce evident la imposibilitatea plasării în grila a acestor programe, pentru că aceste programe durează mai mult de o ora.</p> <p>O grila de programe a unei televiziuni generaliste din care lipsesc astfel de programe, la orele unde sunt cerute de către telespectator (seara după 21.00) sau în weekend, duce la scăderea audienței pentru că publicul va căuta aceste programe în alta parte (în special pe televiziunile străine, difuzate prin cablu).</p> <p>Această situație duce la scăderea veniturilor tuturor televiziunilor generaliste și deteriorarea în continuare a pieței de publicitate tv.</p> <p>În același timp, această cerință privind cota de program local de 8 ore este una mult prea severă, care este dificil de realizat pentru furnizorii privați naționali.</p> <p>Având în vedere capacitățile economice ale mediului de afaceri național, majoritatea furnizorilor naționali de astfel de servicii, în condițiile în care doresc să devină să fie sau să rămână competitivi, nu pot răspunde acestei cerințe. Or, crearea unor produse audiovizuale calitative capabile de a fi concurențiale, în special față de produsele străine, impune costuri de producție, respectiv – resurse financiare mult peste capacitățile chiar și ale celor mai mari și consolidați furnizori naționali.</p>
--	---

Menționăm că, la data la care s-au votat normele în cauză, acestea nu au fost însoțite de o analiză de impact economic. Respectiv, nu au existat date privind costurile medii ce urmează a fi suportate de cei care trebuie să se conformeze acestor cerințe. În consecință, la 3 ani de la intrarea în vigoare a noului cod al serviciilor media audiovizuale, nici 50% din furnizorii naționali de astfel de servicii nu au capacitatea de a se conforma cerinței în cauză.

Piața națională a serviciilor audiovizuale este una destul de mică. Impunerea furnizorilor de servicii media audiovizuale la cerința indicată la art. 4 alin. (3) lit. c), de rând cu posibilitatea aplicării sancțiunilor prevăzute/propuse în proiect, va determina, în final, lichidarea multora dintre furnizorii de asemenea servicii – în special cei care există și își dezvoltă afacerile exclusiv din practicare activității în domeniul audiovizualului, fără a avea susținerea unor fondatori sau resurse din afara afacerii.

Totuși, pentru a nu diminua esențial, însă, din volumul produselor audiovizuale locale și pentru a susține dezvoltarea lor în continuare, se consideră optim de a reduce cu 2 ore perioada de timp indicată la art. 4 alin. (3) lit. c) din cod. Astfel, impunerea unei durate medii zilnice de 6 ore de produse audiovizuale locale se consideră a fi una optimă, care poate fi acoperită de furnizorii naționali, iar pentru nerespectarea acesteia urmând să survină sancțiunile propuse prin proiect. Această propunere este cu atât mai actuală în perioada de criză economică regională și, chiar globală, care se conturează.

❖ Cu referire la modificarea propusă la art. 6 alin. (6) prin care are loc impunerea furnizorilor naționali de servicii audiovizuale liniare de a rezerva cel puțin 10% din timpul de emisie pentru operele audiovizuale europene create de către producătorii independenți din Republica Moldova – această reglementare este una impropriu principiului libertății pieței. Piața serviciilor media este una reglementată. Reglementarea, însă, trebuie să se facă cu respectarea principiului constituțional consacrat în art. 9 alin. (3) din Constituție, care dispune că piața, liberă inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei. Prin impunerea modului de utilizare a resurselor proprii, are loc intervenția abuzivă în proprietatea privată a furnizorilor de servicii audiovizuale. Același principiu este reglementat la art. 26 alin. (1) din Constituție, conform căruia - (1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

De asemenea, norma respectivă încalcă unul din principiile de bază ale comunicării audiovizuale, reglementat la art. 8 din Cod, conform căruia:
Articolul 8. Independența editorială și libertatea de creație

- (1) Furnizorii de servicii media au dreptul să decidă independent și liber asupra conținutului serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu legislația privind serviciile media audiovizuale și condițiile licenței de emisie.
- (2) Cenzura de orice tip asupra serviciilor media audiovizuale este interzisă.
- (3) *Este interzisă imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane sau autorități publice.*
- (4) Nu constituie imixtiune reglementările Consiliului Audiovizualului privind aplicarea prevederilor prezentului cod, adoptate în conformitate cu legislația în vigoare.

Adoptarea normei propuse vine în contradicție directă cu interdicția de la alin. (3) al art. 8 din cod, or, ea nu este justificată obiectiv în niciun fel. Această prevedere vine doar să intervină nejustificat și nemotivat în relațiile economice de pe această piață, creând din start condiții mai favorabile producătorilor naționali de opere, indiferent de aspectul calitativ, financiar sau de altă natură pe care îl implică aceste opere.

Respectarea unei asemenea condiții este nu doar contrară reglementărilor constituționale, cât și inoportună în condițiile în care piața „operele audiovizuale europene create de producători independenți din Republica Moldova” este una foarte mică din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Astfel, prin norma în cauză, se lasă loc de promovare a unor produse naționale dubioase din punct de vedere al calității, promovare realizată din contul furnizorilor serviciilor audiovizuale. Una din consecințele acestei norme va fi asigurarea unui confort profesional nejustificat producătorilor naționali de „opere”, creând premise pentru împiedicarea dezvoltării competitive a acestui segment de piață.

De asemenea, norma în cauză intervine abuziv în politica editorială a furnizorilor de servicii audiovizuale.

Propunerile Postului TV RTR Moldova

În Codul serviciilor media audiovizuale la art.4 alin.(7) este prevăzut că furnizorii de servicii media prevăzuți la alin.(3) și (6) au obligația de a transmite programe audiovizuale locale în proporție de cel puțin **80% în limba română** iar alin.(8) prevede că furnizorii de servicii media ale căror servicii media audiovizuale se adresează comunităților din unitățile administrativ-teritoriale în care o minoritate etnică reprezintă o pondere majoritară au obligația de a transmite programe audiovizuale locale în proporție de cel puțin **25% în limba română**, precum și programe audiovizuale de producție proprie în limba minorității respective.

Propunerile în cauză nu sunt în concordanță cu conceptul proiectului de lege nr.123 din 04.05.2022.

<p>La fel, art.19 alin.(4) stipulează că filmele artistice și cele documentare sînt transmise cu dublare sau <i>subtitrare în limba română</i>, păstrîndu-se coloana sonoră originală sau, după caz, versiunea lingvistică licențiată, iar filmele pentru copii sînt dublate sau sonorizate <i>în limba română</i>.</p> <p><i>Propunere:</i> De acordat atenție normelor ilegale prevăzute în Codul serviciilor media audiovizuale și de depus eforturi pentru a elimina din legislație prevederile care încalcă drepturile cetățenilor Republicii Moldova.</p> <p style="text-align: center;">Comentariile Postului TV RTR Moldova la Art.VII din proiectul de lege nr.123 din 05.04.2022</p> <p>La pct.2, nu are sens de completat art.5 alin.(2) cu sintagma „În cazul serviciilor de televiziune, programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să fie în proporție de cel puțin 50 % opere audiovizuale europene sau programele audiovizuale produse în SUA și Canada.”</p> <p>La pct.4, se propune a fi excluse modificările la alin.(4) din art.17.</p> <p>La pct.6, referitor la completarea art.6 cu alin.(3/1) considerăm că furnizorul de servicii media trebuie să li se acorde un timp suficient pentru a elimina încălcările, și anume retragerea unui astfel de fondator din calitate de membru al companiei. Aceasta este o modificare a condițiilor de acordare a licenței și nu poate fi pusă în aplicare fără acordarea unei perioade care să ofere antreprenorului posibilitatea de a o aduce în conformitate cu legea. Retragerea fondatorului din străinătate poate dura 3 luni calendaristice.</p> <p>La pct.7, 8 și 9, prevederile art. 55, 63, 66 urmează a fi excluse, deoarece contrazic direct articolele 4, 16, 21 din Convenția privind televiziunea transfrontalieră, articolului 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (restrângerea dreptului de acces la informații), precum și Decizia Curtii Constitutionale a Republicii Moldova nr. 36/2021 Prevederile Convenției și Deciziei Curtii Constitutionale au forță juridică mai mare decît prevederile Codului serviciilor audiovizuale. Acest lucru poate duce la litigii cu organele de stat ale Republicii Moldova și provocarea de prejudicii materiale/morale Republicii Moldova.</p> <p>Cu referire la Art.VII, prevederile proiectului modifică semnificativ condițiile de activitate pentru companiile TV și distribuitorii de servicii media din Republica Moldova. Atât radiodifuzorii, cât și distribuitorii de servicii media au semnat deja contracte pentru anul 2022 și rezoluțiunea lor poate duce la pagube materiale semnificative. Schimbările în grila de emisie vor afecta semnificativ indicatorii media al posturilor TV, ceea ce nu le va permite să își îndeplinească obligațiile față de agenții de publicitate. Reînnoirea contractelor, practic la mijlocul anului calendaristic, cu agenții de publicitate, dintre care majoritatea sunt rezidenții ai Republicii Moldova, nu este posibilă. Acest lucru va duce la pierderi financiare pentru companiile TV, agenții de publicitate și, în general, pagube pieței TV din Republica Moldova respectiv și a defalcărilor în bugetul de stat. Ar fi corect și logic să se prevadă un termen până la 1 ianuarie 2023 pentru intrarea în vigoare a acestei legi, care va permite tuturor părților să revizuiască relațiile contractuale.</p>	<p>Obiectiile și recomandările au fost luate în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.</p>
<p>Opinia Asociației Promo-LEX</p> <p>pe marginea proiectului de lege nr. 123/2022 (modificările la Codul serviciilor media audiovizuale)</p> <p>Remarcăm faptul că, <i>definierea noțiunii de "dezinformare" este una care conține mai multe expresii vagi și poate reprezenta un risc pentru interpretarea eronată și ingerința în libertatea de exprimare.</i> În lipsa unui consens general, la nivel internațional, cu privire la definierea "dezinformării", atragem atenția asupra a câtorva elemente din explicația dată aceluiași concept de către <u>Comisia Europeană</u>[1]: (1) natura faptică și înșelătoare a informației; (2) intenția; (3) prejudiciu și (4) câștig economic.</p> <p>Astfel, menționăm că:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Prima parte a definiției este una ambiguă, referindu-se la "răspândirea de informații false care sunt diseminate..." Este necesară clarificarea acțiunii care o presupune "dezinformarea", fie doar "răspândirea" informațiilor false, fie "crearea, prezentarea și diseminarea" acestora.</i> Atragem atenția că, prin interpretarea îngustă a definiției respective ("răspândirea") riscul de limitare a libertății de exprimare este mult mai mare, or nu întotdeauna o informație răspândită de cineva poate fi inclusiv verificată pentru a i se stabili caracterul adevărat și autentic. • <i>Nu este înțeleasă necesitatea clarificărilor date în prima parte a definiției „dezinformării” – "reflectate distrosional, cu conținut fabricat, exagerat, scoase din context sau plasate într-un alt context, opinii (interesate) preluate și transformate în informații valide cu argumente</i> 	<p>Obiectiile și recomandările au fost luate în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.</p>

<p><i>tendențioase etc.</i> ”. odată ce legiuitorul a propus includerea unei definiții pentru ”informații false” în legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totodată, expresii precum ”propaganda ostilă valorilor democratice și informațiile false care presupun amenințări aduse proceselor democratice, politice sau de elaborare a polițiilor”, ”potențiale amenințări asupra ”bunurilor publice”, ”securitate informațională” sunt vagi și generale și nu contribuie la înțelegerea și evaluarea unui potențial caz de dezinformare. • Utilizarea expresiei ce se referă la răspândirea informațiilor false cu intenția de ”a înșela publicul” este una prea largă. • Trimiterea la efectul de ”provocare a unui prejudiciu public” extinde domeniul de aplicare la orice tip de informații false, inclusiv într-un context comercial. <p>Reieșind din cele prezentate mai sus, atragem atenția că, în declarația comună privind libertatea de exprimare, ”fake news”, dezinformare și propagandă din 2017, organizațiile semnatare[2] au atras atenția că ”interdicțiile generale privind difuzarea de informații bazate pe idei vagi și ambigue, inclusiv ”știri false” sau ”informații neobiective”, sunt incompatibile cu standardele internaționale privind restricțiile privind libertatea de exprimare”.</p> <p>Un alt principiu general conform declarației comune stabilește următoarele: ”Blocarea impusă de stat a site-uri web în întregime, adrese IP, porturi sau protocoale de rețea este o măsură extremă care poate fi justificată doar acolo unde este prevăzută de lege și este necesară pentru a proteja un drept al omului sau alt interes public legitim, inclusiv în sensul că este proporțională, există măsuri alternative nu mai puțin intruzive care ar proteja interesul și respectă garanțiile minime ale procesului echitabil”.</p> <p>De asemenea, atragem atenția asupra faptului că, modificările propuse la art. 55, 63 și 66 contravin Convenției Europene privind televiziunea transfrontalieră, în special art. 16, și pct. 267-277 din Raportul explicativ la Convenție. Acesta a fost motivul principal pentru care Curtea Constituțională a declarat neconstituțională o prevedere similară introdusă la art. 66 alin. (7), la 23.11.2021. Conform actelor internaționale menționate, simplul fapt că postul conține publicitate țargetată nu este un temei pentru interdicția retransmisunii postului.</p>	<p>Obiectiile și recomandările au fost luate în considerare de autorii proiectului la înaintarea amendamentelor la proiectul de lege nr.123 din 04.05.2022.</p>
<p>Poziția Comunității pentru advocacy și politici publice, WatchDog.MD</p> <p>Separarea proiectului de lege în 2 părți.</p> <p>Păstrarea redacției Art. VII. – Codul serviciilor media audiovizuale cu următoarele modificări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la noțiunea „securitate informațională”, cuvintele „din exterior” se substituie cu cuvintele „din interior și/sau exteriorul țării”; - articolul 1 se completează cu următoarea noțiune: „<i>dezinformare: răspândire intenționată de informații false care aduc amenințare la adresa securității informaționale fără a lua măsuri de verificare veridicității faptelor expuse. Dezinformarea este prevenită și pedepsită conform legii.</i>” - ajustarea textului pentru a corespunde cu noua redacție, inclusiv terminologia propusă. <p>Componentele rămase din proiectul inițial de lege propunem să fie extrase într-un document aparte care să fie supus definitivării. Iar proiectul cu componentele ce vizează Codul serviciilor media să fie votat neîntârziat în lectură finală.</p> <p>Propuneri de la A.O. „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere”</p> <p>În definiția dezinformării de la Art. VII se regăsește sintagma „câștig economic”.</p> <p>Din păcate, în prezent nu există un standard legislativ la înregistrare și funcționare a serviciilor media audiovizuale – unii sunt înregistrați sub formă de SRL, alții, în schimb activează ca A.O. – ONG (organizație necomercială). Prin urmare, mai greu de dovedit câștigurile economice pentru un ONG din domeniul media audiovizual.</p>	<p>Noțiunea „dezinformare” a fost reformulată.</p>

SINTEZA amendamentelor

la proiectul de lege nr.123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative

AUTORUL ȘI CONȚINUTUL AMENDAMENTULUI	DECIZIA COMISIEI
<p style="text-align: center;">Amendamentul VF nr.33 din 13.04.2022 / autor dep. Vadim Fotescu /</p> <p>Amendamente la Art.I [excludere art.1 alin.(2)], Art.II [excludere art.3, alin.(1)], Art.III [modificare art.3, alin.(2)] și Art.IV [modificare art.3, alin.(2)].</p>	<p>Art.I - Art.IV au fost excluse în baza amendamentului LNO 06 nr.03-68 din 27.05.2022.</p>
<p style="text-align: center;">Amendamentul AD nr.1/26 din 13.04.2022 / autor dep. Adela Răileanu /</p> <p>La Art.VII. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018: La punctul 1, art.1 textul noțiunii „dezinformare” se substituie cu textul: „dezinformare – răspândire de informații <i>apreciate de instanța de judecată drept</i>, false sau înșelătoare (reflexate distorsionat, cu conținut fabricat, exagerat, scoase din context sau plasate într-un alt context, opinii (interesate) preluate și transformate în informații valide cu argumentare tendențioasă etc.), care sunt create, prezentate și diseminate pentru a obține un câștig economic, a induce publicul în eroare în mod deliberat sau pentru a provoca un prejudiciu public, precum și propaganda ostilă valorilor democratice și informațiile false care presupun amenințări aduse proceselor democratice, politice sau de elaborare a politicilor, ori amenințări aduse bunurilor publice precum securitatea informațională a Republicii Moldova, sănătatea cetățenilor, mediul etc.”</p> <p>Punctele 2 și 3, se exclud.</p> <p>La punctul 4, articolul 17 (Protejarea spațiului audiovizual național), alin.3 textul: „alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele și dezinformare/informații ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior;” se substituie cu textul: „alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele și dezinformare/informații <i>false</i> ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior;”</p> <p>Textul: alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale: a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră;</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă amendamentul AD nr.1/26 din 13.04.2022.</p>

<p>b) furnizorii de servicii media nu vor difuza și distribuitori de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, în condițiile legii, sunt calificate drept conținând informații ce afectează securitatea spațiului audiovizual național sau dezinformare.</p> <p>articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>(6) În scopul securizării spațiului audiovizual național, Consiliul Audiovizualului asigură implementarea acțiunilor necesare în condițiile Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.”, se exclude.</p> <p>Punctele 7, 8 și 9, se exclud.</p> <p>La punctul 10, art.75 (Atribuțiile Consiliului Audiovizualului) textul:</p> <p>„a1) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, aplică sancțiuni pentru încălcările admise;”</p> <p>se substituie cu textul:</p> <p>„a1) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, <i>constată și sesizează instanța de judecată pentru aplicarea sancțiunilor pentru încălcările admise;</i>”</p> <p>La punctul 13, art.84 (Sancțiuni) textele alineatelor (10/1) și (10/2) conținutul este identic (se sancționează cu amendă furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturilor calificate drept dezinformare ...), numai mărimea sancțiunilor se diferă. În acest sens se propune excluderea alin.(10/2) cu renumerotarea celorlalte alineate.</p> <p>Se completează cu un nou alineat (10/10) cu următorul cuprins:</p> <p>„(10/10) În cazul depistării la un furnizor / distribuitor serviciilor media audiovizuale mai multor încălcări în una și aceeași perioadă de monitorizare sancțiunea definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea sancțiunilor mai ușoare de sancțiunea mai aspră, prin analogie cu Codul Penal al Republicii Moldova.”</p> <p>Art.VIII, se completează cu pct.(6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Domeniul de acțiune al prezentei legi nu se extinde asupra serviciilor media audiovizuale ale furnizorilor de servicii media audiovizuale care sunt fundați și activează pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația în vigoare și tratatelor internaționale în vigoare, la care Republica Moldova este parte.”</p>	<p>Art.I - Art.V au fost excluse în baza amendamentului LNO 06 nr.03-68 din 27.05.2022.</p> <p>Nu se acceptă amendamentul AL nr.24 din 13.04.2022.</p>
<p>Amendamentul AL nr.24 din 13.04.2022</p> <p>/ autori – un grup de deputați din Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor /</p> <p>Amendamente la Art.I, Art.II, Art.III, Art.IV, Art.V și Art.VI.</p> <p>La Art.VII. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018:</p> <p>La punctul 1, art.1 textul noțiunii „dezinformare” se substituie cu textul:</p> <p>„dezinformare – răspândire de informații <i>apreciate de instanța de judecată drept</i>, false sau înșelătoare (reflectate distorsionat, cu conținut fabricat, exagerat, scoase din context sau plasate într-un alt context, opinii (interesate) preluate și transformate în informații valide cu argumentare tendențioasă etc.), care sunt create, prezentate și diseminate pentru a obține</p>	

un câștig economic, a induce publicul în eroare în mod deliberat sau pentru a provoca un prejudiciu public, precum și propaganda ostilă valorilor democratice și informațiile false care presupun amenințări aduse proceselor democratice, politice sau de elaborare a politicilor, ori amenințări aduse bunurilor publice precum securitatea informațională a Republicii Moldova, sănătatea cetățenilor, mediul etc.”;

Punctele 2 și 3, se exclud.

La punctul 4, articolul 17 (Protejarea spațiului audiovizual național), alin.3 textul:

„alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele și dezinformare/informații ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior;”

se substituie cu textul:

„alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele și dezinformare/informații *false* ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior.”;

La punctul 4, art.17 alin.(4) textul:

„(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale:

a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră;

b) furnizorii de servicii media nu vor difuza și distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, în condițiile legii, sunt calificate drept conținând informații ce afectează securitatea spațiului audiovizual național sau dezinformare.”, **se exclud.**

Punctele 7, 8 și 9, se exclud.

La punctul 10, art.75 (Atribuțiile Consiliului Audiovizualului) textul:

„a) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, aplică sancțiuni pentru încălcările admise;”

se substituie cu textul:

„a) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, *constată și sesizează instanța de judecată pentru aplicarea sancțiunilor pentru încălcările admise*;”.

<p style="text-align: center;">Amendamentul LA nr.19 din 13.04.2022 / autori – dep. Adrian Lebedinschi /</p> <p>Art.VIII, se completează cu pct.(6) cu următorul cuprins: „(6) Domeniul de acțiune al prezentei legi nu se extinde asupra serviciilor media audiovizuale ale furnizorilor de servicii media audiovizuale care sunt fundați și activează pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația în vigoare și tratatelor internaționale în vigoare, la care Republica Moldova este parte.”</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă amendamentul LA nr.19 din 13.04.2022.</p>
<p style="text-align: center;">Amendamentul CS nr.21 din 18.04.2022 / autor dep. Constantin Stariș /</p> <p>La Art.VII. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018: la punctul 7, art.55 [Oferta de servicii media audiovizuale retransmise], alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul cuprins: „c) serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova nu vor conține publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.” la punctul 8, art.63 [Cerințe generale privind comunicările comerciale audiovizuale] se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: „(7) Serviciile media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova retransmise de distribuitori nu vor include publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.” la punctul 9, art.66 [Publicitatea și teleshoppingul] alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să retransmită servicii media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și frecvent spre publicul din Republica Moldova.” Modificările propuse de autorul proiectului de lege generează riscuri de ingerință asupra drepturilor fundamentale ale cetățenilor precum dreptul la libertatea de exprimare consacrat la art.32 alin.(1) din Constituție.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă amendamentul CS nr.21 din 18.04.2022.</p>
<p style="text-align: center;">Amendamentul AN nr.11 din 18.04.2022 / autor dep. Alexandr Nesterovschi /</p> <p>Amendamente la Art.I, Art.II, Art.III și Art.V.</p> <p>Amendamente la Art.VII: La pct.2, art.5 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: «(2) В случае телевизионных услуг, аудиовизуальные программы, приобретаемые за границей, должны происходить или производиться не менее чем на 50% в государствах-членах Европейского Союза, США и Канаде, а также в государствах - участниках Европейской конвенции о трансграничном телевидении. Программы, произведенные дочерними компаниями или поставщиками из государств, не являющихся участниками Европейской конвенции о трансграничном телевидении, не могут приобретаться независимо от места их деятельности.» La pct.4, lit.a) alin.(4) din art.17, cuvintele „не ратифицировавших Европейскую конвенцию о трансграничном телевидении” se substituie cu cuvintele „не являющихся участниками Европейской конвенции о трансграничном телевидении”, iar cuvintele „государствах, ратифицировавших Европейскую конвенцию о трансграничном телевидении” se substituie cu cuvintele „государствах - участниках Европейской конвенции о трансграничном телевидении”.</p>	<p style="text-align: center;">Art.I - Art.V au fost excluse în baza amendamentului LNO 06 nr.03-68 din 27.05.2022.</p> <p style="text-align: center;">Nu se acceptă amendamentul AN nr.11 din 18.04.2022.</p>

<p style="text-align: center;">Amendamentul DC nr.73 din 20.04.2022 / autor dep. Diana Caraman /</p> <p>La Art. VII. – Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, se propune următoarea completare: La art.4 (Programe audiovizuale locale), alin. (7) „Furnizorii de servicii media prevăzuți la alin.(3) și (6) au obligația de a transmite programe audiovizuale locale în proporție de cel puțin 80% în limba română.” se exclude.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă amendamentul DC nr.73 din 20.04.2022.</p>
<p style="text-align: center;">Amendamentul LNO 06 nr.03-68 din 27.05.2022 / autori dep. Liliana Nicolaescu-Onofrei, Marcela Adam, Virgiliu Păslariuc /</p> <p>Urmare a dezbaterilor din cadrul consultărilor publice asupra proiectului de lege nr. 123 din 05.04.2022 și examinării tuturor amendamentelor, propunerilor, recomandărilor și obiecțiilor adresate Comisiei sesizate în fond de la părțile interesate, precum și a avizelor autorităților statului, <u>se propun următoarele amendamente:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Denumirea proiectului de lege va avea următorul cuprins: „Lege pentru modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018” 2. Art.I – Art. VI se exclude. 3. Art. VII devine Art.I cu următorul cuprins: <p>„Art.I. – Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.462–466, art.766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. În textul Codului serviciilor media audiovizuale: cuvântul „retransmisiune”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „retransmisie” la forma gramaticală corespunzătoare; cuvintele „participant la”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „care a ratificat” la forma gramaticală corespunzătoare. 2. La articolul 1: la noțiunea „securitate informațională”, cuvintele „din exterior” se substituie cu cuvintele „din interiorul și/sau exteriorul țării”; articolul se completează cu noțiunea „dezinformare” cu următorul cuprins: „dezinformare – răspândirea intenționată a informațiilor false create pentru a dăuna unei persoane, unui grup social, unei organizații sau securității statului;” 3. Articolul 5 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: 	<p style="text-align: center;">Se acceptă amendamentul LNO 06 nr.03-68 din 27.05.2022.</p>

„(2) În cazul serviciilor de televiziune, cel puțin 50% din programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină din statele membre ale Uniunii Europene, precum și din statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră.”

4. Articolul 6 se completează cu alineatele (4)–(8) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul serviciilor media audiovizuale liniare, furnizorii de servicii media au obligația să rezerve operelor audiovizuale europene cel puțin 50% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor, publicității, serviciilor de teletext și teleshoppingului.

(5) În cazul serviciilor media audiovizuale neliniare, furnizorii de servicii media au obligația să rezerve operelor audiovizuale europene cel puțin 30% din catalogul de programe și să le scoată în evidență.

(6) În cazul serviciilor media audiovizuale liniare, furnizorii de servicii media au obligația să rezerve operelor audiovizuale europene create de către producătorii independenți din Republica Moldova cel puțin 10% din timpul de emisie al fiecărui serviciu, din care se scade timpul alocat știrilor, evenimentelor sportive, jocurilor, publicității, serviciilor de teletext și teleshoppingului.

(7) Furnizorii de servicii media prezintă în raportul anual Consiliului Audiovizualului informații privind respectarea prevederilor alin.(4)–(6).

(8) Prevederile prezentului articol nu se aplică serviciilor de radiodifuziune sonoră, serviciilor de televiziune locale și comunitare, serviciilor media audiovizuale de știri, serviciilor media audiovizuale tematice de sport, precum și serviciilor media audiovizuale dedicate exclusiv publicității și teleshoppingului.”

5. La articolul 17:

alineatul (3) se completează cu cuvintele „, , dezinformare, propagandă de război, conținut extremist, conținut cu caracter terorist sau dezinformarea care prezintă o amenințare pentru securitatea națională sau publică”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale:

a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale de televiziune și de radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic, care nu sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militarist;

b) furnizorii de servicii media nu vor difuza și distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, justifică războaiele de agresiune, neagă crimele de război și crimele împotriva umanității și incită la ură.”

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) În scopul securizării spațiului audiovizual național, Consiliul Audiovizualului asigură implementarea acțiunilor necesare în condițiile Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.”

- 6.** La articolul 27:
la litera g), după textul „alin.(10)” se completează cu textul „și alin.(10/3)”;
articolul se completează cu litera h) cu următorul cuprins:
„h) furnizorul de servicii media a cărui licență de emisie a fost suspendată în conformitate cu art.84 alin.(9/1) nu remediază încălcarea.”
- 7.** La articolul 28 alineatul (1), cuvintele „și funcționează sub formă de societăți comerciale” se exclud.
- 8.** La articolul 55:
la alineatul (3) litera b), după textul „Uniunii Europene,” se completează cu textul „, în Statele Unite ale Americii, Canada”;
alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:
„c) serviciile de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova nu vor conține publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și cu o oarecare regularitate spre publicul din Republica Moldova.”
articolul se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins:
„(12) Este interzisă includerea în ofertă a unor servicii media audiovizuale ce nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și cu o oarecare regularitate spre publicul din Republica Moldova.”
- 9.** Articolul 63 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:
„(7) Serviciile media care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova retransmise de distribuitori nu vor include publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și cu o oarecare regularitate spre publicul din Republica Moldova.”
- 10.** Articolul 66 alineatul (7) va avea următorul cuprins:
„(7) Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să retransmită servicii media ce nu se află în jurisdicția Republicii Moldova care conțin publicitate și teleshopping, îndreptate în mod expres și cu o oarecare regularitate spre publicul din Republica Moldova.”
- 11.** La articolul 75:
alineatul (3) se completează cu litera l) cu următorul cuprins:
„l) a reglementărilor privind implementarea acțiunilor necesare în condițiile Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.”
alineatul (4) se completează cu lit.a) cu următorul cuprins:
„a) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, dispune monitorizare repetată în termen de 7 zile în vederea stabilirii remedierii încălcării depistate;”
- 12.** La articolul 80, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În perioada electorală, deciziile cu privire la examinarea contestațiilor de către Consiliul Audiovizualului sunt publicate pe pagina web oficială a acestuia în termen de cel mult 24 de ore de la adoptare.”

13. Articolul 83:

se completează cu alineatul (4/1) cu următorul cuprins:

„(4/1) În perioada electorală, examinarea sesizărilor / petițiilor sau controlul efectuat din oficiu ce vizează acțiuni de dezinformare se efectuează de către Consiliul Audiovizualului în termen de cel mult 5 zile lucrătoare din data depunerii sesizării / petiției sau de la data inițierii controlului din oficiu.”;

la alineatul (7), textul „10 zile lucrătoare” se substituie cu textul „5 zile calendaristice”.

13. Articolul 84:

la alineatul (3) litera a), textul „art.4 alin.(3), (4) și (6)-(9),” se exclude;

alineatul (4) se completează cu textul „, cu excepția art.55 alin.(3) lit.c)”;

alineatul (6) se completează cu litera f) cu următorul cuprins;

„f) nerespectarea prevederilor stipulate la art.4 alin.(3), (4) și (6)-(9)”;

articolul se completează cu alineatul (8/1) cu următorul cuprins:

„(8/1) Se sancționează cu suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale până la 3 luni furnizorii de servicii media care au comis în mod repetat, în decurs de 12 luni, încălcările prevăzute la art.4 alin. (3), (4) și (6)-(9). Suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale se aplică după ce au fost aplicate gradual sancțiunile prevăzute la alin. (6)-(8).”

articolul se completează cu alineatele (9/1)-(9/3) și (10/1)-(10/4) cu următorul cuprins:

„(9/1) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie, pe o perioadă de până la 60 zile, furnizorul de servicii media care a încăleat decizia Consiliului Audiovizual privind suspendarea dreptului de a difuza comunicările comerciale audiovizuale prevăzute la alineatul (8/1).

(9/2) Se sancționează cu amendă de la 25000 de lei la 30000 de lei distribuitorii de servicii media pentru încălcarea prevederilor prevăzute la art.55, alin. (3) lit. c), art.63 alin.(7) și art. 66 alin. (7) din prezentul cod.

(9/3) Se sancționează cu amendă de la 40000 de lei la 70000 de lei distribuitorii de servicii media pentru încălcarea repetată a prevederilor prevăzute la art.55 alin. (3) lit. c), art.63 alin.(7) și art.66 alin.(7) din prezentul cod.

(10/1) Se sancționează cu amendă de la 40 000 de lei la 70000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturi calificate drept dezinformare.

(10/2) Se sancționează cu amendă de la 70 000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care au difuzat repetat conținuturi calificate drept dezinformare după ce au fost sancționați conform art. 84 alin. (10/1).

(10/3) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie, pe o perioadă de până la 7 zile, furnizorii de servicii media care au difuzat repetat conținuturi calificate drept dezinformare după ce au fost sancționați conform art. 84 alin.(10/2).
(10/4) Suspendarea dreptului de a difuza comunicări comerciale audiovizuale pentru un termen de cel mult 7 zile poate fi aplicată ca sancțiune complementară pentru încălcarea prevederilor art.4 alin.(3)-(9), art.13 alin.(1) lit b), alin.(4) și alin.(6).”

la alineatul (10), textul „alin.(4)-(8)” se substituie cu textul „alin.(4)-(8/1)”;

alineatul (15) se completează cu cuvintele „, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile”;

la alineatul (16), după cuvintele „încălcarea prevederilor” se completează cu textul „art.4.”.

articolul se completează cu alineatul (18) cu următorul cuprins:

„(18) Serviciile media retransmise de către distribuitorii de servicii media pentru care aceștia au fost sancționați conform alin. (9/2) și (9/3) sunt interzise spre retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen de cel puțin 1 an.”

4. Art. VIII devine Art. II cu următorul cuprins:

„**Art. II.** – (1) Prezentă lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art.I, pct.4 referitoare la completarea cu alin.(6) a art.6 din Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 care vor intra în vigoare la expirarea termenului de 2 ani din data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Guvernul:

a) în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va crea pe lângă Guvern - Consiliul coordonator pentru asigurarea securității informaționale;

b) în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va examina necesitatea și prezenta Parlamentului eventuale propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Consiliul Audiovizualului, în termen de 60 zile din momentul intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura examinarea și aprobarea actelor administrative necesare pentru punerea în aplicare a acestora.

(4) Titularii autorizațiilor de retransmisie vor ajusta oferta serviciilor media în termen de până la 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi la dispozițiile art.63 alin.(7) și art.66 alin.(7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018.”

Digitally signed by Nicolaeșcu-Onofrei Lilit
Date: 2022.06.01 15:10:28 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Președintele Comisiei

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI